

Komparativna analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća informatičke industrije

Jakelić, Anamaria

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:211:741376>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported / Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-06**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Anamaria Jakelić

**KOMPARATIVNA ANALIZA
FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA
ASSECO D.O.O I NANOBIT D.O.O.**

ZAVRŠNI RAD

Varaždin, 2020.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
V A R A Ž D I N

Anamaria Jakelić

JMBAG: 0016124420

Studij: Poslovni sustavi

KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
PODUZEĆA ASSECO D.O.O I NANOBIT D.O.O.

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

Dr. sc. Suzana Keglević Kozjak

Varaždin, travanj 2020.

Anamaria Jakelić

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada.

Autor/Autorica potvrdio/potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Sažetak

Tema završnog rada je komparativna analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća informatičke industrije. Odabrana poduzeća su Asseco SEE d.o.o. d.o.o. i Nanobit d.o.o. d.o.o iz Zagreba koji se bave računalnim programiranjem. U radu se promatraju i analiziraju financijski izvještaji i financijski pokazatelji odabranih poduzeća kako bi se došlo do zaključka kako odabrana poduzeća informatičke industrije posluju. Analiza financijskih izvještaja odnosi se na horizontalnu i vertikalnu analizu bilance i računa dobiti i gubitka te financijskih pokazatelja uspješnosti i sigurnosti poduzeća. Financijska analiza se provodi kroz razdoblje od 2015. godine do 2018. godine. Nakon pojedinačnih analiza financijskih izvještaja svakog poduzeća, provodi se komparativna analiza. U komparativnoj analizi uspoređuju se imovina i izvor imovine, uspješnost poslovanja te odabrani financijski pokazatelji. Uz provedenu financijsku analizu odabranih poduzeća, u radu se daje osvrt na aktualno stanje i poslovanje informatičke industrije u Republici Hrvatskoj te se navodi deset najuspješnijih informatičkih poduzeća prema ostvarenoj dobiti u 2018. godini.

Ključne riječi: informatička industrija, financijska analiza, financijski pokazatelji, financijski izvještaji, uspješnost poslovanja, sigurnost poslovanja

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Metode i tehnike rada	2
3. Stanje informatičke industrije u RH	6
3.1. Pregled i analiza statističkih podataka informatičkih poduzeća	7
3.2. Strategija e-Hrvatska 2020	9
3.3. Uspješnost IT poduzeća u Hrvatskoj	10
4. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Asseco SEE d.o.o.	12
4.1. Opis poduzeća Asseco SEE d.o.o.	12
4.2. Horizontalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. do 2018. godine	13
4.3. Vertikalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. do 2018. godine....	16
4.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2018. godine	19
4.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. do 2018. godine	21
4.6. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Asseco SEE d.o.o.	22
4.6.1. Analiza financijskih pokazatelja uspješnosti	22
4.6.2. Analiza financijskih pokazatelja sigurnosti	24
5. Analiza financijskih izvještaja Nanobit d.o.o.	27
5.1. Opis poslovanja poduzeća Nanobit d.o.o.	27
5.2. Horizontalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2018. godine	28
5.3. Vertikalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. do 2018. godine	31
5.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. do 2018. godine	33
5.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. do 2018. godine	35
5.6. Analiza financijskih pokazatelja Nanobit d.o.o.	36
5.6.1. Analiza financijskih pokazatelja uspješnosti	36
5.6.2. Analiza financijskih pokazatelja sigurnosti	38
6. Komparativna analiza financijskih izvještaja poduzeća	41
6.1. Analiza imovine i izvora imovine	41
6.2. Analiza uspješnosti poslovanja	44
6.3. Analiza financijskih pokazatelja	46
7. Zaključak	50

Literatura	51
Popis tablica	53
Popis grafikona.....	54

1. Uvod

U ovom radu provodi se financijska analiza poslovanja dvaju poduzeća iz informatičke industrije te se provodi njihova komparativna analiza. Poduzeća koja se analiziraju su Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o. iz Zagreba. Odabrana poduzeća predstavljaju lidere u informatičkoj industriji u 2018. godini stoga su upravo ona odabrana za analizu. Promatrano razdoblje koje se analizira je od 2015. godine do 2018. godine. Analiza se provodi na temelju financijskih izvještaja koja su poduzeća obavezna javno objaviti prema Zakonu o računovodstvu. Financijski izvještaji sastoje se od bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku, izvještaja o promjeni kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. U ovome radu, za potrebe analize financijskih izvještaja, koriste se bilanca, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Uz analizu financijskih izvještaja provodi se i analiza financijskih pokazatelja. Financijski pokazatelji korišteni u radu su: pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. Glavni cilj ovog rada je provesti pojedinačnu financijsku analizu odabranih poduzeća kako bi se mogla provesti komparativna analiza te međusobno usporediti njihova uspješnost poslovanja.

Završni rad se sastoji od sedam poglavlja. U prvom poglavlju se definira predmet završnog rada, cilj i svrha završnog rada te se spominju financijski izvještaji pomoću kojih se izvršavaju financijske analize. U drugom poglavlju navode se metode koje se koriste te izvori podataka prema kojima se ovaj rad temelji. Uz to, u drugom poglavlju pojašnjava se način provođenja horizontalne i vertikalne analize te se objašnjavaju i financijski izvještaji i financijski pokazatelji. U trećem poglavlju prikazuje se trenutno stanje informatičke industrije, navode se najuspješnija poduzeća i ukratko se pojašnjava strategija e-Hrvatske 2020. U četvrtom poglavlju se opisuje poduzeće Asseco SEE d.o.o., provodi se horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te se analiziraju njegovi financijski pokazatelji uspješnosti i sigurnosti. U petom poglavlju opisuje se poduzeće Nanobit d.o.o., provodi se horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te se analiziraju financijski pokazatelji uspješnosti i sigurnosti navedenog poduzeća. Šesto poglavlje se sastoji od komparativne analize imovine i izvora imovine, uspješnosti poslovanja te odabrani financijski pokazatelji. Na kraju, u sedmom poglavlju, donosi se zaključak o provedenoj analizi dva poduzeća.

2. Metode i tehnike rada

Znanstvene metode korištene u ovom završnom radu su: statistička metoda, povijesna metoda, metoda analize i sinteze, metoda deskripcije, metoda komparacije i metoda dedukcije. Statistička metoda korištena je pri istraživanju najuspješnijih poduzeća u informatičkoj industriji prema njihovom dobitku razdoblja te su pomoću statističke metode analizirani elementi prikazani u tablicama i grafikonima. Povijesna metoda se koristila prilikom istraživanja najuspješnijih poduzeća, analiziranja financijskih izvještaja i financijskih pokazatelja kroz četiri obračunska razdoblja. Metoda analize koristila se u horizontalnim i vertikalnim analizama bilance i računa dobiti i gubitka te u analizi financijskih pokazatelja. Horizontalnom analizom financijskih izvještaja uočava se tendencija i dinamika promjene pojedinih stavki financijskih izvještaja dok se vertikalnom analizom prikazuje postotni udio svake stavke financijskog izvještaja u odnosu na odgovarajući zbroj. Metodom sinteze povezani su teorijski i praktični dijelovi završnog rada. Stavke iz financijskih izvještaja i vrijednosti financijskih pokazatelja su opisani metodom deskripcije. Metoda komparacije je korištena za komparativnu analizu imovine i izvora imovine poduzeća, uspješnosti poduzeća te za komparativnu analizu po jednog financijskog pokazatelja iz svake skupine za dva promatrana poduzeća kroz četiri obračunska razdoblja. Metoda dedukcije je korištena za zaključak rada i prezentaciju dobivenih podataka.

Korišteni izvori podataka su stručne knjige i udžbenici, zakonski propisi, članci te podaci preuzeti s Interneta. Podaci preuzeti s Interneta odnose se na podatke preuzete s Hrvatske gospodarske komore, Državnog zavoda za statistiku i Registra javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja.

Za potrebe analize poslovanja odabranih poduzeća u radu su korišteni financijski izvještaji bilanca i račun dobiti i gubitka dostupni na Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja. „*Bilanca je financijski izvještaj koji prikazuje informacije o materijalnoj i financijskoj imovini poduzetnika, financijskim obvezama, kapitalu i rezervama poduzetnika na određeni datum*“ (Bešvir, 2008, str 15). Bilanca se sastoji od dva dijela: aktiva i pasiva. Aktiva prikazuje cjelokupnu imovinu koju poduzetnik posjeduje, a pasiva prikazuje izvore financiranja navedene imovine. „*Vrijednost aktive uvijek je jednaka vrijednosti pasive, pa zato kažemo da u bilanci između aktive i pasive postoji ravnoteža koja proizlazi iz činjenice da svaka imovinska čest iskazana u aktivi ima svoj izvor u pasivi*“ (Habek i sur., 2004, str. 105). „*Račun dobiti i gubitka daje informacije o ostvarenim prihodima, rashodima, bruto-dobitku (gubitku), porezu na dobitak i rezultatu poslovanja u obračunskom razdoblju koje je najčešće jednako kalendarskoj godini.*“ (Bešvir, 2008, str. 23) Račun dobiti i gubitka je temelj za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja. Prihode i rashode u računu dobiti i gubitka dijelimo na poslovne

prihode i financijske prihode. Poslovni prihodi su prihodi koji se najčešće pojavljuju, gotovo svakodnevno te u strukturi prihoda čine najznačajniji dio dok se financijski prihodi javljaju kao posljedica ulaganja u financijsku imovinu. Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća, a financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava (Žager i sur., 2017, str 112-113).

Prilikom analize prethodno navedenih financijskih izvještaja koriste se strukturni financijski izvještaji, komparativni financijski izvještaji te financijski pokazatelji. „*Strukturni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu vertikalne analize, dok komparativni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu horizontalne analize.*“ (Žager i sur., 2017., str. 268) „*Horizontalna analiza je analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz duže vremensko razdoblje kako bi se otkrile tendencije i dinamika pojedinih financijskih podataka.*“ (Žager i sur., 2017., str 272). Horizontalna analiza se provodi tako da se uspoređuju godine odnosno računa se promjena između sljedeće i prethodne godine te se pomoću dobivenog iznosa računa postotak promjene. „*Vertikalna analiza podrazumijeva međusobno uspoređivanje financijskih pokazatelja u jednoj godini.*“ (Žager i sur., 2017, str 275) Vertikalna analiza bilance se provodi izjednačavanjem ukupne aktive i ukupne pasive sa 100% te se izračunava koliki udio u aktivni i pasivi imaju ostale pozicije.

Financijski pokazatelji koji se koriste u analizi financijskih izvještaja odabranih poduzeća su: pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i pokazatelji profitabilnosti. Financijski pokazatelji mogu se podijeliti na pokazatelje uspješnosti i pokazatelje sigurnosti. Financijski pokazatelji uspješnosti su pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti, a financijski pokazatelji sigurnosti su likvidnost, zaduženost. Pokazatelj aktivnosti se može svrstati i u pokazatelje sigurnosti i u pokazatelje uspješnosti.

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze te se sastoje od koeficijenta ubrzane likvidnosti, koeficijenta tekuće likvidnosti, koeficijenta financijske stabilnosti, koeficijenta trenutne likvidnosti i radnog kapitala. Koeficijent ubrzane likvidnosti pruža informacije o tome s koliko kuna kratkoročne financijske imovine poduzetnik raspolaže na jednu novčanu jedinicu kratkoročnih obveza. „*Poželjno je da je njegova vrijednost 1, dok granična vrijednost je iznosi 0,9.*“ (Žager K., Žager L., 1999, str. 172.) „*Koeficijent tekuće likvidnosti bi u pravilu trebao biti veći od 2 odnosno poduzeće bi moralo imati na raspolaganju minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza.*“ (Žager i sur, 2017, str. 47) „*Prosječne vrijednosti koeficijenta su u iznosu od 1,30 do 1,40.*“ (Bešvir, 2008., str. 93) Koeficijent financijske stabilnosti daje informacije o pokrivenosti dugoročne imovine dugoročnim izvorima i njezina vrijednost bi trebala biti manja od 1. Koeficijent trenutne stabilnosti prikazuje omjer novca i kratkoročnih obveza te poput preostalih pokazatelja u svim godinama dolazi do povećanja svake sljedeće godine naspram prethodne.

Radni kapital prikazuje koliko je kratkotrajne imovine financirano iz dugoročnih obveza te se računa kao razlika kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza.

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora sredstava, a sastoji se od koeficijenta zaduženosti, koeficijenta vlastitog financiranja, koeficijenta financiranja, pokriva troškova kamata, faktora zaduženosti, stupnja pokriva I i stupnja pokriva II. Koeficijent zaduženosti prikazuje u kojoj se mjeri poduzeće financira iz tuđih izvora te bi u pravilu vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti manja od 0,5, a maksimalno 0,7. Koeficijent vlastitog financiranja nam prikazuje koliko se poduzeće financira iz vlastitih sredstava te je poželjno da je ta vrijednost što veća. „*Koeficijent financiranja prikazuje odnos tuđih i vlastitih izvora financiranja te bi trebao iznositi standardno 1,00, a maksimalno 2,33.*“ (Bešvir, 2008, str.95) „*Pokriva troškova kamata prikazuje koliko su puta kamate pokrivenne sa zaradama prije kamata i poreza. Zarada prije kamata i poreza predstavlja bruto dobit poduzeća uvećanu za rashode od kamata.*“ (Žager i sur., 2017., str. 49) „*Stupanj pokriva I. daje informaciju koliki se dio dugotrajne imovine financira vlastitim izvorima financiranja, a stupanj pokriva II. koliki se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima financiranja.*“ (Žager i sur., 2017, str. 50)

Financijski pokazatelj aktivnosti mjere koliko efikasno se određena imovina cirkulira u poslovnom procesu. Koeficijent obrta ukupne imovine prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupnu imovinu. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju kratkotrajnu imovinu. Koeficijent obrta potraživanja daje informaciju koliko puta godišnje poduzeće naplati sva svoja potraživanja te je poželjno da je ta vrijednost što veća. Trajanje naplate potraživanja u danima je pokazatelj koji prikazuje nakon koliko dana poduzeće naplati sva svoja potraživanja.

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda. Ekonomičnost ukupnog poslovanja je omjer ukupnih prihoda i ukupnih rashoda te je poželjno da dobivena vrijednost iznosi najmanje 1. Ekonomičnost poslovanja je omjer poslovnih prihoda i poslovnih rashoda te je također poželjno da dobivena vrijednost iznosi najmanje jedan. Ekonomičnost financiranja je omjer financijskih prihoda i rashoda bi njegova vrijednost trebala biti veća od 1. Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti prikazuje omjer izvanrednih prihoda i izvanrednih rashoda.

Pokazatelji profitabilnosti prikazuju sposobnost povrata uložene imovine i vlastitog kapitala. Marža profita daje informaciju o tome koliko kuna dobitka poduzetnik stvara po jednoj kuni ukupnih prihoda i njezina vrijednost mora biti veća od 0%. Razlika između neto i bruto marže profita je ta što se kod neto marže profita u brojnik stavlja neto dobit, a kod bruto marže profita dobit prije poreza. „*Rentabilnost imovine daje informaciju o tome koliko kuna dobitka*

poduzetnik stvara po jednoj kuni ukupne imovine.“ (Bešvir, 2008, str. 105) Bruto rentabilnost imovine računa se kao dobit prije poreza uvećana za rashode od kamata u odnos na ukupnu imovinu, a neto rentabilnost imovine u brojniku ima neto dobit uvećanu za rashode od kamata. „Razlika između ta dva pokazatelja iskazuje se kao relativno porezno opterećenje porezom na dobit u odnosu na ukupnu imovinu.“ (Žager i sur., 2017, str 52) „Rentabilnost vlastitog kapitala izračunava sposobnost poduzeća da stvara povrate za vlasnike vlastitog kapitala.“ (Žager i sur., 2017, str. 54)

U tablici 1 prikazan je postupak izračuna prethodno objašnjenih financijskih pokazatelja.

Tablica 1: Financijski pokazatelji

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik
Likvidnost		
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Novac + potraživanja	Kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	Dugotrajna imovina	Kapital + dugoročne obveze
Koeficijent trenutne likvidnosti	Novac	Kratkoročne obveze
Zaduženost		
Koeficijent zaduženosti	Ukupne obveze	Ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	Glavnica	Ukupna imovina
Koeficijent financiranja	Ukupne obveze	Glavnica
Faktor zaduženosti	Dobit prije poreza i kamata	Kamate
Stupanj pokrivena I	Vlastiti kapital x 100	Dugotrajna imovina
Stupanj pokrivena II	(Vlastiti kapital + dugoročne obveze) x 100	Dugotrajna imovina
Aktivnost		
Koeficijent obrta ukupne imovine	Ukupni prihod	Ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	Ukupni prihod	Kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	Prihod od prodaje	Potraživanja
Trajanje naplate potraž. u danima	Broj dana u godini (365)	Koeficijent obrta potraživanja
Ekonomičnost		
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja - prodaje	Prihodi od prodaje	Rashodi prodaje
Ekonomičnost financiranja	Financijski prihodi	Financijski rashodi
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	Izvanredni prihodi	Izvanredni rashodi
Profitabilnost		
Bruto profitna marža	Dobit prije poreza + kamate	Ukupni prihod
Neto profitna marža	Neto dobit + kamate	Ukupni prihod
Bruto rentabilnost imovine	Dobit prije poreza + kamate	Ukupna imovina
Neto rentabilnost imovine	Neto dobit + kamate	Ukupna imovina
Rentabilnost vlastitog kapitala	Neto dobit	Vlastiti kapital

Izvor: Žager K. i sur. (2017), Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, str. 46.

3. Stanje informatičke industrije u RH

Informatička industrija se u današnje vrijeme modernizacije i digitalizacije smatra jednom od najbrže rastućih industrija u cijelome svijetu te predstavlja veliku ulogu u rastu i razvoju cjelokupnog gospodarstva. Budući da je IT usko integrirani dio posla te su računalni i informacijski sustavi važan dio svake organizacije možemo smatrati da bez IT-a organizacije ne bi mogle opstati. S IT-om se susrećemo u svakodnevnom životu odnosno u kućanstvu poput korištenja pametnih mobitela i videokamera, na radnom mjestu korištenjem računala za obavljanje posla ili pak u obrazovanju u obliku školskog predmeta „Informatika“, korištenjem projektora prilikom predavanja i slično.

S obzirom na to da se informatička industrija razvija velikom brzinom, u budućnosti možemo očekivati sve više modernizacije i digitalizacije na globalnoj razini te se tu spominje i pojam Internet of Things (IoT) koji predstavlja sustav međusobnog odnosa objekata ili ljudi kao i prijenos podataka putem interneta bez ostvarenog kontakta s određenom osobom ili računalom. Internet of Things je usko povezan s informatičkom industrijom te sami razvoj IoT-a znači veći i brži razvoj informatičke industrije.

U nastavku prikazuje se pregled i analiza statističkih podataka informatičkih poduzeća, strategija e-Hrvatska 2020 te uspješnost IT poduzeća u Hrvatskoj.

3.1. Pregled i analiza statističkih podataka informatičkih poduzeća

Prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) informatičku industriju može se svrstati prema razredu djelatnosti: Izdavanje računalnih igara (J5821), Izdavanje ostalog softvera (J5829), Računalno programiranje (J6201), Savjetovanje u vezi s računalima (J6202), Upravljanje računalnom opremom (J6203) te Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima (J6209). U tablici 2 prikazan je broj poduzeća koji su predali izvještaje na Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja u razdoblju od 2015. godine do kraja 2018. godine

Tablica 2: Statistika poduzeća sa predanim izvještajima

Naziv	2015.				2016.				2017.				2018.			
	Mikro	Mali	Srednji	Veliki	Mikro	Mali	Srednji	Veliki	Mikro	Mali	Srednji	Veliki	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
Izdavanje rač. igara (J5821)	-	8	-	-	9	-	-	-	9	1	-	-	10	1	-	-
Izdavanje ostalog softv. (J5829)	-	117	2	1	116	7	4	-	114	6	3	-	112	6	4	-
Računalno programiranje (J6201)	-	1000+	10	2	1000+	204	11	2	1000+	185	13	4	1000+	210	12	4
Savjetovanje u vezi s rač. (J6202)	-	389	2	-	365	32	3	-	381	21	2	-	411	19	2	-
Upravljanje rač. opremom (J6203)	-	136	4	-	136	11	3	-	148	8	5	1	155	11	5	1
Ostale uslužne IT djelatnosti (J6209)	-	460	2	-	425	41	2	-	428	40	2	-	448	43	2	-

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

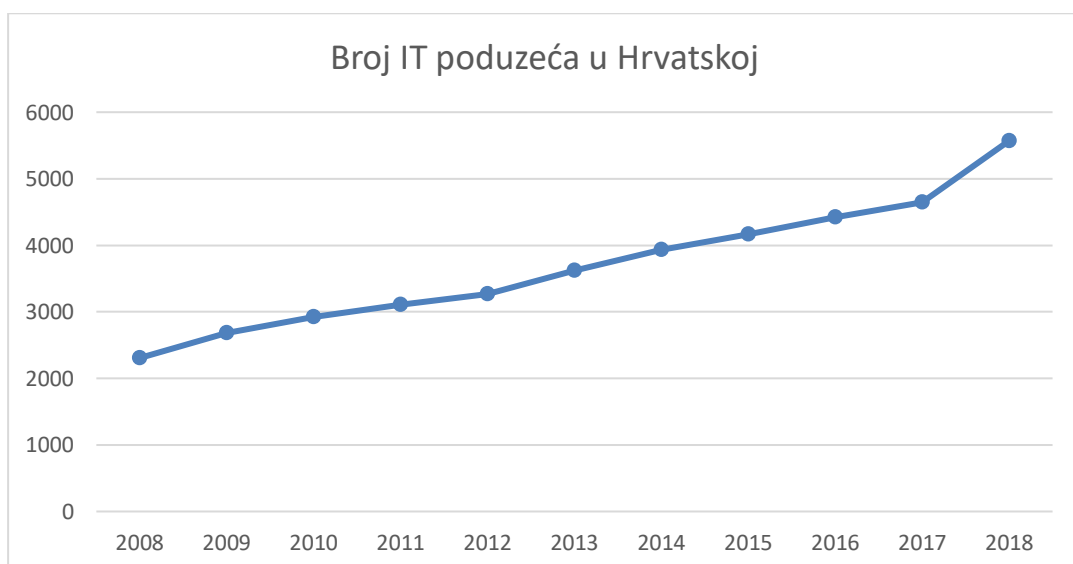
Iz tablice može se vidjeti da razred djelatnosti koji ima najviše prijavljenih poduzeća je Računalno programiranje, a razred djelatnosti s najmanje prijavljenih poduzeća je Izdavanje računalnih igara. Također, može se primijetiti da u informatičkoj industriji najviše prevladavaju mikro poduzeća i mala poduzeća. Mikro poduzeća su poduzeća s manje od deset zaposlenih, a mala poduzeća s manje od 50 zaposlenika. Najmanji je broj velikih poduzeća te su u navedenom razdoblju većinom sve ista poduzeća kao i prethodnih godina. Iako sadrži najmanji broj poduzeća,

sektor proizvodnje računalnih igara bilježi visoke stope rasta prihoda i zapošljavanja dugi niz godina. Možemo izdvojiti tvrtku Gamepires čija je računalna igra SCUM najuspješnija hrvatska računalna igra koju je u 24 sata prodaje kupilo 250 000 igrača, a za manje od tri tjedna prodano je preko milijun primjeraka igrice. „Izdavanje računalnih igara u Hrvatskoj je veliki korak koji donosi visoke prihode, ali najveći nedostatak je manjak stručnog kadra.“ (Wranka M., 2018) Također, prema tablici možemo vidjeti da svi sektori iz informatičke industrije broje porast prijavljenih poduzeća u odnosu na 2015. godinu. Rast informatičke industrije je zagarantiran, ali se u Hrvatskoj sporo razvija te još uvijek nema dovoljno razumijevanja i prave strategije za informatičku industriju.

„Unatoč trenutačnom slabijem stanju, HUP ICT (Udruga informatičke i komunikacijske djelatnosti) procjenjuje da će do 2025. godine ICT industrija, koja je povezana s IT-om, imati 55.000 zaposlenih osoba te da bi prihod cijele industrije iznosio 45 milijardi kuna.“ (Hrvatska udruga poslodavaca, 2020.) Trenutno najveći problem u Hrvatskoj predstavljaju nedovoljna stimuliranja radne snage u informatičkoj industriji te se sve više susrećemo s odlaskom radne snage u inozemstvo zbog boljih uvjeta.

Hrvatska gospodarska komora (HGK) 2018. godine je izradila analizu informatičke industrije u Hrvatskoj. „U 2017. godini hrvatska informatička industrija sastojala se od 4.649 poduzeća s 28.347 radnih mjesta. Ukupni prihod IT industrije dosegao je 21,1 milijardu kuna, dodana vrijednost 6,7 milijardi, a izvoz šest milijardi kuna.“ (Hrvatska gospodarska komora, 2016.) Na grafikonu 1 možemo primijetiti da od 2008. godine broj IT poduzeća u Hrvatskoj neprestano raste te da je u 10 godina otvoreno oko 3.263 novih poduzeća.

Grafikon 1: Broj IT poduzeća od 2008. godine do 2018. godine

Izvor: vlastita izrada prema Hrvatskog gospodarskoj komori (2016.): Stanje hrvatske IT industrije 2018. godine

3.2. Strategija e-Hrvatska 2020

Uz računalne igrice, koje su ostvarile visoke prihode u Hrvatskoj, možemo izdvojiti i Strategiju e-Hrvatska 2020 kao informatičko rješenje digitalizacije čija su sredstva osigurana od strane Europskog regionalnog razvojnog fonda za financijsku perspektivu 2014-2020. „Svrha Strategije je stvoriti strateški okvir za koherentan, logičan i učinkovit informacijski sustav države pružanjem visokokvalitetnih i ekonomičnih elektroničkih usluga kako na nacionalnoj, tako i na europskoj razini.“ (Strategija e-Hrvatska 2020, 2020.) „Glavni cilj Strategije je osigurati povezivanje informacijskih sustava tijela javne uprave iz svih sektora tako da se građanima pruži što veći broj kompleksnih e-usluga i smanji opterećenje građana u interakciji s javnom upravom.“ (Ministarstvo uprave, 2020.)

Na službenoj stranici Ministarstva uprave 2014. godine je objavljen „Upitnik o zadovoljstvu elektroničkim uslugama i informacijama“ radi boljeg planiranja informatizacije i pružanja e-usluga građanima. Anketi je pristupilo 5.100 osoba te najveći broj građana smatra da su e-usluge najpotrebnije u zdravstvenom sektoru te sektoru financija i poreza. Građani smatraju da bi na prvom mjestu trebale biti usluge naručivanja na zdravstvene usluge, a zatim online glasovanje, pristup pravosudnim registrima i uslugama, e-građevinske dozvole, e-obrazovanje, savjeti potrošačima i ponuda poslova.

Razvoj korisničkih e-Usluga kretat će se u smjeru sljedećih ključnih područja: pravna država i sigurnost, tržište rada i zapošljavanja, obrazovanje, znanost i visoko obrazovanje, šport, kulturna i nacionalna baština, sektor zdravstva, usluge socijalne skrbi, branitelji, porezi i carine, trošarine i posebni porezi, poljoprivreda i ruralni razvoj, turizam, pomorstvo i gospodarstvo.

Dio Strategije e-Hrvatska 2020 čini i sustav e-Građani u kojemu građani mogu na brz i jednostavan način doći do potrebnih dokumenata ili podataka. Usluge koje se trenutno mogu koristiti u sustavu e-Građani se odnose na razne javne uprave i sektore vezane za pravnu državu i sigurnost, obitelj i život, odgoj i obrazovanje, promet i vozila, aktivno građanstvo, financije i poreze i slično. Građani mogu koristiti elektroničke usluge pomoću kojih mogu zatražiti elektroničku radnu knjižicu, elektroničke izvode iz matične knjige rođenih, izvadak vlasničkog lista, kopiju katastarskog plana i slično. Uz sve potvrde do kojih žele doći, građani mogu i predati zahtjeve za izradu putovnice, vozačke dozvole, Europsku karticu zdravstvenog osiguranja čime se smanjuje tijekom provedbe svakog zahtjeva te se na brz i jednostavan način dolazi do potrebnih potvrda ili dokumenta.

„Područje obrazovanje obuhvaća veći broj e-usluga koji se trenutno pružaju, a to su: elektronički upisnik ustanova predškolskog odgoja i drugih pravnih osoba koje provode

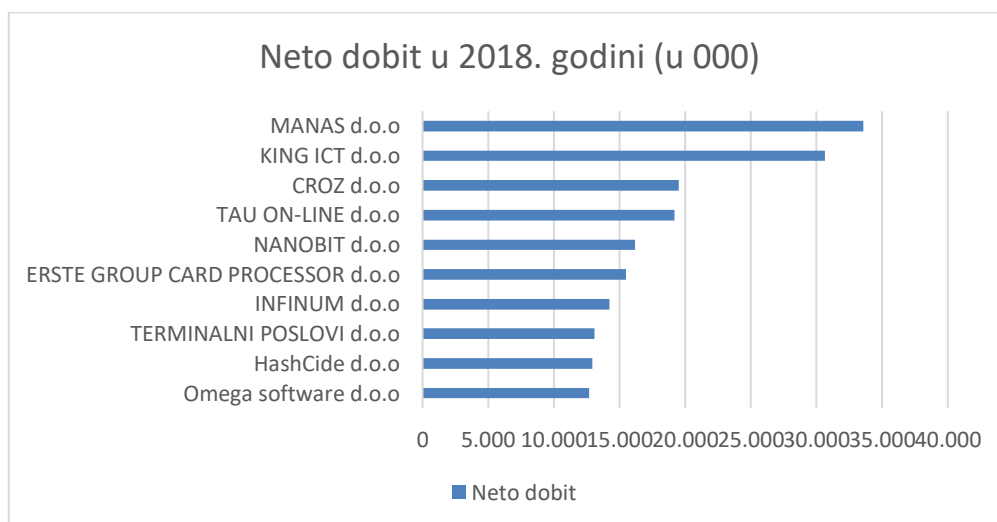
programe predškolskog obrazovanja, e-Škole, e-Dnevnik, e-Matica, e-Upisi u srednje škole, e-Upisi na visoka učilišta, virtualna okruženja za e-učenja u sustavu obrazovanja – sustavi Loomen i Merlin.“ (Strategija e-Hrvatska 2020, 2020.) Pomoću navedenih e-usluga podići će se razina digitalnih zrelosti hrvatskih škola te ujedno olakšati i cjelokupni obrazovni sustav u Hrvatskoj za same polaznike škola, ali i zaposlenike. „Područje znanosti i visokog obrazovanja obuhvaća Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak HR-ZOO, Dabar te evidenciju u visokom obrazovanju.“ (Strategija e-Hrvatska 2020, 2020.) Cilj projekta HR-ZOO je izgradnja računalnog i podatkovnog oblaka koji će biti temeljna sastavnica nacionalne istraživačke i inovacijske e-infrastrukture, a Dabar je sustav digitalnih arhiva i repozitorija za pohranu i objavu digitalnih sadržaja. Planirani završetak e-usluge HR-ZOO je u rujnu 2021. godine, a e-usluga Dabar je provedena te je dostupna za korištenje.

Uzimajući u obzir veliki broj područja koje e-Hrvatska obuhvaća može se smatrati da je Republika Hrvatska na dobrom koraku prema potpunoj digitalizaciji svih potrebnih i planiranih usluga. Na taj način, informatička industrija dolazi do velikog izražaja jer e-usluge zahtijevaju i infrastrukturne usluge, tehničke usluge, poslovne usluge, savjetodavne usluge u primjeni informacijske i komunikacijske tehnologije te podršku za razvoj i održavanje samih e-usluga.

3.3. Uspješnost IT poduzeća u Hrvatskoj

Prema dostupnim podacima na Regstru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja javnoj objavi napravljena je analiza najuspješnijih poduzeća informatičke industrije u sektoru računalnog programiranja za 2018. godinu.

Grafikon 2: Najuspješnija poduzeća prema dobiti u 2018. godini (u 000)

Izvor: vlastita izrada prema Regstru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja (2018.)

Prvo mjesto po neto dobiti u 2018. godini zauzelo je poduzeće Manas d.o.o iz Splita. Manas d.o.o je informatička tvrtka srednje veličine koja nudi cjelovita integrirana softverska rješenja na području desktop, web i mobilnih aplikacija, uključujući posebne odjele za dizajn (UX) i testiranje. Tvrtka uspješno radi od 1997. godine na razvoju aplikacija za poznate kupce u Sjedinjenim Državama. „Usluge koje Manas d.o.o. nudi su: specifikacija (procjena poslovnog problema, predlaganje rješenja, razvijanje dosega, rasporeda i troškovnika projekta), dizajn (integracija kreativnog i tehničkog dizajna), razvoj primjenom .NET, Java, PHP, iOS, Android, HTML/CSS, JavaScript i mnogih drugih tehnologija, testiranja od funkcionalnog do sigurnosnog, integracija, isporuka i održavanje odnosno usluge podrške i održavanja koje optimiziraju aplikaciju klijenta.“ (Manas, 2020.) Neto dobit u 2018. godini iznosila je 33.583.322 kuna.

KING ICT d.o.o je tvrtka velike veličine iz Zagreba koja je zauzela drugo mjesto po neto dobiti u 2018. godini. Osnovana je 1998. godine kao dio M SAN Grupacije koja svojim korisnicima nudi cjelovita informatička i poslovna rješenja. KING ICT trenutno broji preko 500 zaposlenika, a bave se automatizacijom poslovnih procesa, smanjenjem troškova kroz optimizaciju infrastrukture te olakšavaju donošenje odluka temeljem pouzdanih i pravovremenih informacija. S obzirom na veliki napredak u poslovanju, svoje urede su otvorili i u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji i u Kosovu. „Neto dobit u 2018. godini iznosila je 30.663.000 kuna.“ (King ICT, 2020.)

Na trećem mjestu se nalazi tvrtka iz Zagreba CROZ d.o.o koja se bavi integracijom velikih sustava, implementacijom rješenja za upravljanje poslovnim procesima te održavanjem takvih sustava. CROZ d.o.o. posluje na tržištima Velike Britanije i Njemačke, koja su njihova dva najveća tržišta, a zatim slijede Slovenija i regija Bliskog istoka. Na domaćem tržištu, najveći klijenti su im velike banke, financijske institucije i teleoperateri. „Tvrtka se može pohvaliti posebnih iskustvom i znanjem diljem Europske Unije koja se odnosi na IBM-ove tehnologije te iz tog razloga njihove suradnje svakodnevno rastu.“ (Lider media, 2018.) Neto dobit za 2018. godinu iznosila je 19.523.603 kuna.

Na posljednjih sedam mjesta nalaze se TAU ON-LINE d.o.o, NANOBIT D.O.O. d.o.o, ERSTE GROUP CARD PROCESSOR d.o.o iz Zagreba, INFINUM d.o.o iz Karlovca, TERMINALNI POSLOVI d.o.o iz Bakra te HashCode d.o.o i Omega software d.o.o iz Zagreba. Od navedenih firmi veličine tvrtke su male i srednje, odnosno četiri tvrtke su male veličine te tri tvrtke srednje veličine. Posljednje mjesto u top 10 tvrtki s najvećim prihodom zauzela je Omega software čija neto dobit iznosi 12.702.847 kuna odnosno razlika između najveće neto dobiti i najmanje iznosi 20.880.475 kuna.

4. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Asseco SEE d.o.o.

U ovom poglavlju se opisuje poduzeće Asseco SEE d.o.o. i analizira poslovanje navedenog poduzeća temeljem financijskih izvještaja i financijskih pokazatelja za razdoblje od 2015. godine do 2018. godine.

4.1. Opis poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Asseco South Eastern Europe (Asseco SEE d.o.o.) Hrvatska je dio jedne od najveće grupacije u jugoistočnoj Europi po visini prihoda od prodaje softvera i usluga. Asseco SEE d.o.o. grupacija nastala je kao rezultat integracije iskustva, znanja i rješenja vodećih segmentskih IT kompanija koje posluju u regiji. *„Asseco SEE d.o.o. grupa ima sjedišta u dvanaest država: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rumunjska, Srbija, Slovenija i Turska. Tvrtka ima preko 1050 zaposlenika ukupno u nabrojanim državama.“* (Asseco SEE d.o.o., 2020.) U ovom završnom radu analizirat će se Asseco SEE d.o.o. Hrvatska koja trenutno ima preko 100 zaposlenika.

Sjedište Asseco SEE d.o.o. Hrvatska je u Zagrebu na adresi Ulica grada Vukovara 269D. Povijest tvrtke se može svrstati u tri važnije točke budući da su u razdoblju od 2008. godine do 2014. godine tri tvrtke postale članicom Asseco SEE d.o.o. Hrvatska. U siječnju 2008. godine tvrtke Logos i Arbor informatika koje se bave vlastitim rješenjima i implementacijama postale su članice ASEE grupe te su 2010. godine promijenile ime u Asseco SEE d.o.o. Hrvatska. Biro Data Servis osnovan je 1990. godine koja se bavila kartičnim poslovanjem, postala je članica ASEE grupe u rujnu 2010. godine, a u 2011. godini pripojena je tvrtki Asseco SEE d.o.o. Hrvatska. *„Ključan događaj za Asseco SEE d.o.o. je bio 2014. godine kada je tvrtka postala stopostotni vlasnik povezanog društva tvrtke EPTA koja posluje u području EFT POS platnih terminala i kartica.“* (Hrvatska udruga Oracle korisnika, 2019.) Asseco SEE d.o.o. se bavi računalnim programiranjem, izradom mobilnih aplikacija te izradom eCommerce rješenja.

Prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti Asseco SEE d.o.o. Hrvatska vodi se pod šifrom J6201 odnosno njezina djelatnost je računalno programiranje. Početni kapital tvrtke je iznosio 1.035.000 kuna. *„Kao svoju misiju, Asseco SEE d.o.o., navodi da im je cilj svojim rješenjima temeljenim na naprednim tehnologijama kao i profesionalnim uslugama, pomoći klijentima da budu inovativni i uspješni kako bi se mogli pozicionirati ispred konkurencije na tržištima u kojima djeluju.“* (Hrvatska udruga Oracle korisnika, 2019.)

4.2. Horizontalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. do 2018. godine

U tablici 3. prikazana je horizontalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o. koja je provedena uspoređivanjem godina odnosno izračunom promjena između sljedeće i prethodne godine.

(Iznosi u tisućama kuna)

Tablica 3: Horizontalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o.

AKTIVA	2015.	2016.	2017.	2018.	2016.-2015.		2017.-2016.		2018.-2017.	
					Iznos promjene	%	Iznos promjene	%	Iznos promjene	%
DUGOTRAJNA IMOVINA										
<i>Nematerijalna imovina</i>	3.638	298	155	153	-3.339	-92%	-143	-48%	-1	-1%
<i>Materijalna imovina</i>	50.955	50.242	1.579	1.564	-712	-1%	-48.663	-97%	-14	-1%
<i>Financijska imovina</i>	714	716	190	150	1	0%	-525	-73%	-40	-21%
<i>Potraživanja</i>	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Odgođena porezna imovina	719	732	159	158	13	2%	-573	-78%	-707	0%
Ukupno dug. imovina	56.027	51.990	2.084	2.027	-4.037	-7%	-49.905	-96%	-57	-3%
KRATKOTRAJNA IMOVINA										
<i>Zalihe</i>	4.106	2.625	73	29	-1.480	-36%	-2.551	-97%	-44	-60%
Potraživanja	23.483	37.626	33.959	29.475	14.142	60%	-3.666	-10%	-4.484	-13%
potraživanja od kupaca	19.901	31.339	18.941	20.374	11.438	57%	-12.398	-40%	1.433	8%
Ostala potraživanja	3.582	6.286	15.018	9.100	2.704	75%	8.731	139%	-5.917	-39%
Financijska imovina	90	2	2	55	-88	-98%	0	0%	53	2387%
Novac na računu i blagajni	14.788	21.660	18.942	12.964	6.872	46%	-2.717	-13%	-5.977	-32%
Ukup. kratk. imovina	42.468	61.914	52.978	42.525	19.446	46%	-8.936	-14%	-10.453	-20%
PLAĆENI TROŠ. BUD. RAZD.	10.465	5.607	4.359	3.600	-4.857	-46%	-1.248	-22%	-758	.17%
UKUPNA AKTIVA	108.961	119.512.	59.421	48.152	10.551	10%	-60.091	-50%	-11.269	-19%

PASIVA	2015.	2016.	2017.	2018.	2016.-2015.		2017.-2016.		2018.-2017.	
					Iznos promjene	%	Iznos promjene	%	Iznos promjene	%
KAPITAL I REZERVE										
Upisani - temeljni kapital	5.571	5.571	1.035	1.035	0	0%	-4.536	-81%	0	0%
Kapitalne pričuve	6.210	6.210	1.428	1.428	0	0%	-4.782	-77%	0	0%
Pričuve iz dobiti	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Revalorizacijske pričuve	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Preneseni gubitak	0	0	563	0	0	0%	563	0%	-563	-100%
Zadržana dobit	11.293	13.072	0	4.513	1.778	16%	-13.072	-100%	4.513	0%
Dobit/ gubitak tekuće godine	5.920	12.405	19.861	11.972	6.485	110%	7.455	60%	-7.888	-40%
Ukup. kapital i rezerve	28.994	37.258	22.887	18.950	8.263	29%	-14.371	-39%	-3.937	-17%
DUG. REZ. ZA RIZIKE I TROŠK.		0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
DUGOROČNE OBVEZE	23.908	22.257	0	0	-1.651	-7%	-22.257	-100%	0	0%
KRATKOROČNE OBVEZE	40.800	41.620	27.411	12.135	820	2%	-14.209	-34%	-15.275	-56%
Obveze prema financijskim i drugim instit.	15822	9.069	0	0	-6.752	-43%	-9.069	-100%	0	0%
Obveze prema dobavljačima	6.909	5.058	14.560	3.591	-1.851	-27%	9.502	188%	-10.968	-75%
Ostale kratkoročne obveze	18.068	27.493	12.851	8.544	9.424	52%	-14.641	-53%	-4.306	-34%
ODGOĐ. PLAĆANJE TROŠK.	14.219	17.922	10.325	17.146	3.703	26%	-7.597	-42%	6.820	66%
UKUPNO PASIVA	107.922	119.059	60.624	48.232	11.136	10%	-58.435	-49%	-12.392	-20%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 3 prikazuje horizontalnu analizu poduzeća Asseco SEE d.o.o. Hrvatska u razdoblju od 2015. godine do 2018. godine. Horizontalna analiza je provedena na način da je svaka sljedeća godina uspoređena s prethodnom godinom.

Može se primijetiti da vrijednost dugotrajne nematerijalne imovine u svim godinama pada, a najveće smanjenje je bilo u 2016. godini kada je nematerijalna imovina u odnosu na 2015. godinu smanjena za 92%. Zbog smanjenja je došlo jer je poduzeće u 2016. godini bilo usmjereno na prodaju vlastitog softvera i usluga te su zbog toga vrijednosti trenutne nematerijalne imovine smanjene za 92% u odnosu na prethodnu godinu. U 2018. godini razlika je gotovo minimalna te iznosi samo 1%. Materijalna imovina je poput nematerijalne imovine u cijelom navedenom razdoblju u padu, a najveći postotak zauzima u 2017. godini kada je smanjena za 97% što proizlazi iz smanjena vrijednosti postrojenja opreme sa 47.917.008 kuna na 1.405.559 kuna. Do smanjenja vrijednosti postrojenja opreme je došlo zbog prodaje velike količine elektroničke opreme, namještaja i uredske opreme. Veliki pad financijske imovine u iznosu od 72% u 2017. godini proizlazi iz manje vrijednosti dugoročnih depozita i dionica raspoloživih za prodaju. U 2017. godini Asseco SEE d.o.o. je priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 48.000 kuna temeljem vrijednosnog usklađenja zaliha i odgođenu poreznu imovinu u iznosu 44.000 kuna temeljem vrijednosnog usklađenja potraživanja te je zbog toga došlo do smanjenja odgođene porezne imovine za 78%.

Kratkotrajna imovina je u 2016. godini doživjela porast 46% dok je u preostale dvije godine vrijednost ukupne kratkotrajne imovine u odnosu na prethodne godine u padu. Najveći utjecaj na porast kratkotrajne imovine su bila veća potraživanja od kupaca koja su 2015. godine iznosila 19.901.366 kuna, a 2016. godine 31.339.745 kuna odnosno potraživanja od kupaca su bila veća za 57%. U odnosu na preostale godine, možemo smatrati da je 2016. godine poduzeće imalo najveću vrijednost prodanih proizvoda. Zalihe koje se sastoje od trgovačke robe, rezervnih dijelova i sitnog inventara u svim godinama su u znatno velikom padu. Najveći pad zaliha je u 2017. godini zbog smanjenja vrijednosti robe u skladištu i rezervnih dijelova za 97%. Razlog smanjenja kratkotrajne financijske imovine je identičan kao i kod dugotrajne financijske imovine, a očituje se u smanjenju vrijednosti danih zajmova i depozita koji su 2015. godine iznosili 90.440 kuna, a 2016. godine 2.240 kuna što je dovelo do smanjenja u iznosu od 98%. Ipak, u 2018. godini došlo je do porasta kratkotrajne financijske imovine zbog porasta vrijednosti danih zajmova i depozita za 2387%. Najviše novca na računima i blagajni je bilo 2016. godine u iznosu od 21.660.405 kuna što je dovelo do povećanja u iznosu od 46% u odnosu na 2015. godinu. U 2017. i 2018. godini bilježi se pad novca na računima i blagajni što je posljedica smanjenja potraživanja u navedenim godinama.

Ukupna aktiva najviše je iznosila 2016. godine u iznosu od 119.512.940 kuna što je za 10% veći iznos nego u 2015. godini. U 2017. godini ukupna aktiva iznosi 59.421.844 kuna

zbog čega dolazi do smanjenja za 50% u odnosu na 2016. godinu kada je vrijednost ukupne aktive bila najveća. 2018. godine aktiva je i dalje u padu za 19% te iznosi 48.152.465 kuna.

Temeljni kapital za 2016. godinu je iznosio 5.571.000 kuna kao i prethodnoj godini, ali u sljedećoj godini je smanjen za značajnih 81% te iznosi 1.035.000 kuna koji je jednak i u 2018. godini. Poput temeljnog kapitala može se primijetiti i pad kapitalne pričuve u 2017. godini. Do pada temeljnog kapitala i kapitalne pričuve dolazi zbog odluke da se odvoji područje usmjereno na prodaju, razvoj i podršku rješenja za kartično poslovanje u zasebno društvo Payten d.o.o. Najveći dobitak tekuće godine je bio 2016. godine kada je iznosio 12.405.421 kuna što je u odnosu na 2015 godinu porast za 110%. U 2017. godini se bilježi porast od 60% dok u 2018. godini pada za 40% te iznosi 11.972.946 kuna.

Do promjena dolazi i u strukturi financiranja imovine odnosno dugoročnih i kratkoročnih obveza. U 2016. godini dolazi do smanjenja dugoročnih obveza za 7% što se prvenstveno odnosi na obveze za zajmove i depozite te obveze prema bankama budući da je poduzeće u 2016. godini imalo tri ugovora o kreditu. Krediti su podmireni u 2017. godini zbog čega dolazi do pada obveza za 100% odnosno sve dugoročne obveze su podmirene te takva situacija ostaje i u 2018. godini. Poduzeće nema ugovora o financijskom najmu niti ugovore o kreditu. Kratkoročne obveze samo u 2016. godini bilježe porast za 2% dok su u 2017. i 2018. godini smanjene za 34% i 56% što je posljedica smanjenja obveza prema financijskim i drugim institucijama te dobavljačima.

2016. godine dolazi do povećanja ukupne aktive i ukupne pasive za 10% što je posljedica povećanja vlasničke glavnice za 29% dok je u preostale dvije godine situacija obrnuta odnosno vlasnička glavnica je smanjena za 39% i 18% te su zbog toga smanjene i ukupna aktiva i pasiva.

4.3. Vertikalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. do 2018. godine

Tablica 4 prikazuje vertikalnu analizu bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 4: Vertikalna analiza bilance Asseco SEE d.o.o.

AKTIVA	2015.	2016.	2017.	2018.
DUGOTRAJNA IMOVINA				
<i>Nematerijalna imovina</i>	3.34%	0.25%	0.26%	0.32%
<i>Materijalna imovina</i>	46.76%	42.04%	2.66%	3.25%
<i>Financijska imovina</i>	0.66%	0.60%	0.32%	0.31%

<i>Potraživanja</i>	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	0.66%	0.61%	0.27%	0.33%
Ukupno dug. imovina	51.42%	43.50%	3.51%	4.21%
KRATKOTRAJNA IMOVINA				
<i>Zalihe</i>	3.77%	2.20%	0.12%	0.06%
<i>Potraživanja</i>	21.55%	31.48%	57.15%	61.21%
<i>Financijska imovina</i>	0.08%	0.00%	0.00%	0.12%
<i>Novac na računu i blagajni</i>	13.57%	18.12%	31.88%	26.92%
Ukup. kratk. imovina	38.98%	51.81%	89.16%	88.31%
PLAĆENI TROŠ. BUD. RAZD.	9.60%	4.69%	7.34%	7.48%
UKUPNA AKTIVA	100%	100%	100%	100%
PASIVA	2015.	2016.	2017.	2018.
KAPITAL I REZERVE				
Upisani - temeljni kapital	5.16%	4.68%	1.71%	2.15%
Kapitalne pričuve	5.75%	5.22%	2.36%	2.96%
Pričuve iz dobiti	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Revalorizacijske pričuve	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Preneseni gubitak	0.00%	0.00%	0.93%	0.00%
Zadržana dobit	10.46%	10.98%	0.00%	9.36%
Dobit/ gubitak tekuće godine	5.49%	10.42%	32.76%	24.82%
Ukup. kapital i rezerve	26.87%	31.29%	37.75%	39.29%
DUG. REZ. ZA RIZIKE I TROŠK.	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
DUGOROČNE OBVEZE	22.15%	18.69%	0.00%	0.00%
KRATKOROČNE OBVEZE	37.80%	34.96%	45.22%	25.16%
Obveze prema financijskim i drugim institucijama	6.40%	7.62%	0.00%	0.00%
Obveze prema dobavljačima	16.74%	4.25%	24.02%	7.45%
Ostale kratkoročne obveze	16.74%	23.09%	21.20%	17.72%
ODGOĐ. PLAĆANJE TROŠK.	13.18%	15.05%	17.03%	35.55%
UKUPNO PASIVA	100%	100%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Vertikalnom analizom bilance može se primijetiti da je u 2016. godini najveći udio u aktivi imala dugotrajna imovina dok je ostale godine najveći udio imala kratkotrajna imovina. Dugotrajna imovina je 2015. godine imala postotak od 51.42%, a najveći udio u dugotrajnoj imovini je imala materijalna imovina koja je iznosila 46.76% dok su nematerijalna imovina, financijska imovina i odgođena porezna imovina imale znatno manji udio. Kratkotrajna imovina 2016. godine imala je približan udio kao dugotrajna imovina u 2016. godini te je iznosila 51.81%, a 2017. i 2018. godine postotci su iznosili 89.16% te 88.31%. Najveći udio u kratkotrajnoj imovini imaju potraživanja koja su svake sljedeće godine postepeno rasla te

najmanji postotak je bio u 2015. godini kada je iznosila 21.55%, a najveći u 2018. godini s iznosom od 61.21%.

Najveći udio u pasivi imaju većinom kratkoročne obveze osim iznimke u 2018. godini kada je veći udio bio od strane vlasničke glavnice. Dugoročne obveze se pojavljuju u 2015. i 2016. godini te iznose 22.15% i 18.69%. Vlasnička glavnica, iako ne zauzima najveći udio pasive, postepeno svake godine raste te je 2015. godine imala postotak od 26.87%, a najveći udio je bio 2018. godine te je iznosio 39.29%. Najveći postotci u vlasničkoj glavnici se odnose na dobit tekuće godine. Udio kratkoročnih obveza varira iz godine u godinu te je najmanja iznosila 2018. godine s postotkom od 25.16%, a najveća prethodne godine u iznosu od 45.22%. Najveći udio u kratkoročnim obvezama imaju ostale kratkoročne obveze.

4.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2018. godine

U tablici 5. prikazana je horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o. koja je provedena uspoređivanjem navedenih godina u tablici.

(Iznosi u tisućama kuna)

Tablica 5: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2015.	2016.	2017.	2018.	2016.-2015.		2017.-2016.		2018.-2017.	
					Iznos promjene	%	Iznos promjene	%	Iznos promjene	%
Poslovni prihodi	150.007	165.916	166.711	98.756	15.909	11%	795	48%	(67.954)	-41%
Prihodi od prodaje	147.689	164.375	161.865	92.707	16.685	11%	(2.509)	-2%	(69.158)	-43%
Ostali poslovni prihodi	2.317	1.541	4.845	6.049	(776)	-34%	3.304	214%	1.203	25%
Poslovni rashodi	140.742	149.077	141.682	84.000	8.334	6%	(7.394)	-5%	(57.682)	-41%
Rashodi poslovanja	125.268	131.557	128.965	82.757	6.288	5%	(2.591)	-2%	(46.208)	-36%
Amortizacija	15.474	17.520	12.717	1.243	2.045	13%	(4.802)	-27%	(11.474)	-90%
Financijski prihodi	824	847	1.151	306	22	3%	303	36%	(844)	-73%
Kamate i ostali financijski prihodi	13	7	9	3	(6)	-45%	1	21%	(5)	-64%
Pozitivne tečajne razlike	810	839	1.142	303	29	4%	302	36%	(839)	-73%

Financijski rashodi	2.679	1.987	1.800	463	(692)	-26%	(186)	-9%	(1.337)	-74%
Kamate i ostali financijski rashodi	1.696	1.284	697	107	(411)	-24%	(587)	-46%	(589)	-85%
negativne tečajne razlike	982	702	1.103	356	(280)	-29%	401	-57%	(747)	-68%
Izvanredni prihodi	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Izvanredni rashodi	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Ukupno prihodi	150.831	166.763	167.863	99.063	15.931	11%	1.099	1%	(68.799)	-41%
Ukupno rashodi	143.422	151.064	143.483	84.463	7.642	5%	(7.580)	-5%	(59.019)	-41%
Dobit prije oporezivanja	7.409	15.699	24.379	14.599	8.289	112%	8.679	55%	(9.780)	-40%
Porez na dobit	1.489	3.294	4.581	2.626	1.804	121%	1.287	39%	(1.954)	-43%
DOB. NAKON OPOREZ.	5.920	12.405	19.861	11.972	6.485	110%	7.455	60%	(7.888)	-40%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Horizontalnom analizom računa dobiti i gubitka možemo primijetiti da se poslovni prihodi povećavaju u 2016. i 2017. godini u iznosima od 11% i 0.48% dok u 2018. godini bilježe pad od 41%. Prihodi od prodaje, u odnosu na 2015. godinu, u 2016. godini su povećani za 11% dok je preostale dvije godine prodaja u padu. Najveća promjena je bila 2017. godine u ostalim poslovnim приходima te je povećana za 214% što je rezultiralo prihodom od prodaja usluga grupe Payten tj. usluge prefakturiranja zajedničkih troškova administracije koje su iznosile 2.062.000 kuna.

Ukupni poslovni rashodi se povećavaju za 6% u 2016. godini, zatim se u 2017. godini smanjuju za 5% te se smanjenje nastavlja i u 2018. godini u iznosu od 41%. Rashodi poslovanja prate ukupne poslovne rashode te su u 2015. godini povećane za 5%, a 2017. i 2018. godine smanjeni za 2% i 36%. Amortizacija poput rashoda poslovanja bilježe povećanje u 2016. godini od 13% te smanjenje u 2017. godini u iznosu od 4.082.963 kuna i 2018. godini u iznosu od 11.474.021 kuna. Najveći iznos ukupnih poslovnih rashoda iznosio je 149.077.101 kuna u 2016. godini, a najmanji u 2018. s iznosom od 84.000.165 kuna.

Financijski prihodi se prve dvije godine izračuna povećavaju dok se u 2018. godini smanjuju za 73% što je posljedica smanjenja pozitivnih tečajnih razlika za 73% te kamata i ostalih financijskih prihoda za 64%. Pozitivne tečajne razlike se 2016. u odnosu na 2015. godinu povećavaju za 27.079 kuna odnosno u postotku od 4%, a u 2017. godini u iznosu od 302.282 kuna odnosno 36%. Financijski rashodi u 2016. godini se

manjuju za 26%, u 2017. za 9% te u 2018. godini za 74%. Do velikog pada u 2018. godini financijskih rashoda došlo je zbog negativnih tečajnih razlika i rashoda s osnove kamata.

Ukupni prihodi u 2016. godini i 2017. godini rastu dok u 2018. godini bilježe smanjenje za 41% u iznosu od 68.799.778 kuna. Ukupni rashodi se povećavaju samo u 2016. godini za 5%, ali se dalje smanjuju. U 2017. godini padaju za 5% i u 2018. godini za 41% baš kao i ukupni prihodi.

Budući da dobit prije oporezivanja ovisi o ukupnim приходima i ukupnim rashodima, prve dvije godine raste dok u posljednjoj, 2018. godini, pada za 40%. Porez na dobit prati kretanja dobiti prije oporezivanja što znači da u 2016. i 2017. godini raste dok u 2018. godini pada. Dobit nakon oporezivanja u 2016. godini iznosi 12.405.421 kuna odnosno povećana je za 6.485.137 kuna, u 2017. godini se povećava u iznosu od 7.455.634 kuna dok je u posljednjoj godini smanjena za 7.888.109 kuna.

4.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. do 2018. godine

Tablica 6 prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o. od 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 6. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o.

	2015.	2016.	2017.	2018.
RAČUN DOBITI I GUBITKA	%	%	%	%
Poslovni prihodi	99.45%	99.49%	99.31%	99.69%
Prihodi od prodaje	97.91%	98.57%	96.43%	93.58%
Ostali poslovni prihodi	1.54%	0.92%	2.89%	6.11%
Poslovni rashodi	98.13%	98.68%	98.74%	99.45%
Rashodi poslovanja	87.34%	87.09%	89.88%	97.98%
Amortizacija	10.79%	11.60%	8.86%	1.47%
Financijski prihodi	0.55%	0.51%	0.69%	0.31%
Kamate i ostali financijski prihodi	0.01%	0.00%	0.01%	0.00%
Pozitivne tečajne razlike	0.54%	0.50%	0.68%	0.31%
Financijski rashodi	1.87%	1.32%	1.26%	0.55%
Kamate i ostali financijski rashodi	1.18%	0.85%	0.49%	0.13%
Negativne tečajne razlike	0.69%	0.46%	0.77%	0.42%
Izvanredni prihodi	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Izvanredni rashodi	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Ukupno prihodi	100%	100%	100%	100%
Ukupno rashodi	100%	100%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Poslovni prihodi zauzimaju najveći udio u ukupnim prihodima čiji postotak nije manji od 99%. Poduzeće svoje prihode najviše ostvaruje prodajom koji se razlikuju u malim postotcima. U 2015. godini prihodi od prodaje su iznosili 97.91%, u 2016. 98.57%, u 2018. 96.43%, a u 2018. godini 93.58%. Drugi dio poslovnih prihoda se odnosi na ostale poslovne prihode. Najveću prodaju poduzeće ima u Hrvatskoj dok se manji dio prodaje odnosi na inozemstvo. Poslovni rashodi, poput poslovnih prihoda, zauzimaju najveći udio u ukupnim rashodima te njihov postotak nije manji od 98%. Najveći dio poslovnih rashoda se odnosi na rashode poslovanja, a drugi dio na amortizaciju. Rashodi poslovanja redosljedom iznose 87.34%, 87.09%, 89.88% i 97.98%. Najmanji udio amortizacije je u 2018. godini kada je iznosio 1.47%.

Financijski prihodi se ostvaruju najvećim dijelom zbog pozitivne tečajne razlike, a nešto manje od prihoda od kamata i dividendi dok financijski rashodi zbog negativne tečajne razlike i troškova kamata.

Na temelju horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka može se zaključiti da poduzeće posluje uspješno što se potvrđuje postotcima prihoda od prodaje u vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka.

4.6. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Asseco SEE d.o.o.

U ovom poglavlju analiziraju se financijski pokazatelji uspješnosti i financijski pokazatelji sigurnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o. u razdoblju od 2015. godine do 2018. godine.

4.6.1. Analiza financijskih pokazatelja uspješnosti

Kao što je prethodno navedeno, pokazatelji uspješnosti se dijele na pokazatelje ekonomičnosti i profitabilnosti. Tablica 7 prikazuje pokazatelje ekonomičnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o. u razdoblju od 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 7: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,05	1,10	1,17	1,17
Ekonomičnost poslovanja - prodaje	1,18	1,25	1,26	1,12
Ekonomičnost financiranja	0,31	0,43	0,64	0,66
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Iz tablice se može uočiti da je ekonomičnost ukupnog poslovanja poduzeća Asseco SEE d.o.o. kroz cijelo promatrano razdoblje iznad 1 te se može zaključiti da je sve navedene godine poduzeće ostvarilo dobit razdoblja što se može i provjeriti u računu dobiti i gubitka.

Također, može se primijetiti da je ekonomičnost ukupnog poslovanja svake godine u porastu odnosno da je u cijelom promatranom razdoblju na jednu novčanu jedinicu rashoda ostvarilo više od jedne novčane jedinice prihoda što je rezultiralo dobitkom razdoblja.

Poduzeće je kroz sve četiri godine održavalo svoju vrijednost kroz sitne promjene u iznosima. U 2015. godini na jednu novčanu jedinicu poslovnih rashoda ostvarilo 1,18 kuna poslovnih prihoda, u 2016. godini 1,25 kuna, u 2017. godini 1,26 kuna te u 2018. godini 1,12 kuna što zapravo predstavlja manju razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda u odnosu na prethodne godine.

Poduzeće ekonomičnost financiranja kroz sve godine ima dobivenu vrijednost manju od 1 što nije zadovoljavajuće jer su financijski rashodi veći od financijskih prihoda u cijelom razdoblju. Prema tome, na jednu novčanu jedinicu rashoda, poduzeće ostvaruje manje od jedne novčane jedinice prihoda. Nezadovoljavajući rezultati ekonomičnosti financiranja ne utječu previše na poslovanje poduzeća budući da financijski prihodi čine u prosjeku 1% ukupnih prihoda.

U tablici 8 su prikazani pokazatelji profitabilnosti poduzeća i njihove vrijednosti.

Tablica 8: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Bruto profitna marža BPM	6,04%	10,18%	14,94%	14,85%
Neto profitna marža NPM	5,05%	8,21%	12,25%	12,19%
Bruto rentabilnost imovine	8,36%	14,21%	40,20%	30,54%
Neto rentabilnost imovine	6,99%	11,46%	34,60%	25,09%
Rentabilnost vlastitog kapitala	20,42%	33,30%	86,78%	63,18%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Može se primijetiti da bruto profitna marža prve tri navedene godine raste dok u 2018. godini pada za 0.09%. Neto profitna marža je, poput bruto profitne marže, prve tri navedene godine u porastu dok je u posljednjoj godini u padu za 0.06%. Najveća neto profitna marža je u 2017. godini te je njena vrijednost 12,25% što ukazuje da poduzeću ostaje 12,25% od ostvarenih ukupnih prihoda. Iz tablice može se uočiti da su postotci promjene u bruto i neto profitnoj marži u sličnim iznosima odnosno prate jedan drugog.

Bruto i neto rentabilnost imovine ostvaruje poraste kroz 2015., 2016. i 2017. godinu dok su u 2018. godini smanjene. Bruto rentabilnost imovine u 2018. godini iznosi 30,54% što znači da se smanjila za 9,66% u odnosu na 2017. godinu, a neto rentabilnost imovine iznosi 25.09% te je smanjena za 9,51%.

Navedeni pokazatelj poput ostalih, prve tri godine promatranja kontinuirano raste dok se u 2018. smanjuje. Rentabilnost vlastitog kapitala u 2015. iznosi 20,42%, zatim u 2016. godini 33,30%, u 2017. godini 86,78% te u 2018. godini 63,18%. Budući da je rentabilnost

vlastitog kapitala u svim godinama veća od rentabilnost imovine znači da se u ovom slučaju isplati koristiti tuđim kapitalom odnosno pojavljuje se djelovanje financijske poluge.

4.6.2. Analiza financijskih pokazatelja sigurnosti

Pokazatelji likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti spadaju u financijske pokazatelje sigurnosti odnosno opisuju financijski položaj poduzeća. U tablici 9 nalaze se pokazatelji likvidnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o..

Tablica 9: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Koef. ubrzane likvid.	0,94	1,42	1,93	3,50
Koef. tekuće likvid.	1,04	1,49	1,93	3,50
Koef. financ.stab.	1,06	0,87	0,09	0,11
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,36	0,52	0,69	1,07
Radni kapital ili neto poslovni kapital	1.668.264	20.294.192	25.566.819	30.389.295

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U 2015. godini koeficijent ubrzane likvidnosti iznosi 0,94 što je i dalje prihvatljivo je to malo iznad granične vrijednosti. Također, može se primijetiti da kroz cijelo promatrano razdoblje koeficijent ubrzane likvidnosti prati tendenciju povećanja što znači da je poduzeće

„Prosječne vrijednosti koeficijenta su u iznosu od 1,30 do 1,40.“ (Bešvir, 2008., str.93)

U 2015. godini koeficijent tekuće likvidnosti nije zadovoljavajući dok je u preostale tri godine zadovoljavajući. Također, može se primijetiti i povećanje koeficijenta tekuće likvidnosti što je zapravo posljedica povećanja kratkotrajne imovine, a smanjenja kratkoročnih obveza.

Može se primijetiti da u 2015. godini koeficijent nije zadovoljavajući, dok preostale godine je. Također, kod koeficijenta financijske stabilnosti pojavljuju se smanjenja što znači da dolazi do povećanja neto radnog kapitala. Razlog zbog kojeg u 2015. godini koeficijent nije zadovoljavajući je to što je poduzeće dio svoje dugotrajne imovine financiralo iz kratkoročnih obveza.

Koeficijent trenutne stabilnosti prikazuje omjer novca i kratkoročnih obveza te poput preostalih pokazatelja u svim godinama dolazi do povećanja svake sljedeće godine naspram prethodne. Likvidnost u 2015. godini iznosila je 0,36, u 2016. godini 0,52, a zatim 0,69 i 1,07.

Radni kapital je najmanji u 2015. godini što je vidljivo u koeficijentu tekuće likvidnosti, dok je preostale godine u većim vrijednostima. Veća vrijednost radnog kapitala predstavlja i veću likvidnost i financijsku stabilnost poduzeća.

Pokazatelji zaduženosti poduzeća Asseco SEE d.o.o. su prikazani u tablici 10.

Tablica 10: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Koeficijent zaduženosti - omjer duga	0,59	0,53	0,46	0,25
Koeficijent vlastitog financiranja	0,27	0,31	0,39	0,39
Koeficijent financiranja	2,23	1,71	1,20	0,64
pokriće troškova kamata	5,37	13,22	35,96	136,47
faktor zaduženosti	2,42	2,09	2,16	2,11
stupanj pokrića I	0,52	0,72	10,98	9,35
stupanj pokrića II	0,94	1,14	10,98	9,35

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Poduzeće je u 2015. i 2016. godini imalo koeficijent zaduženosti veći od 0,5, ali manji od 0,7 što je još prihvatljivo. U 2017. i 2018. godini oko 0,46% i 0,25% imovine se financiralo iz tuđih izvora.

Koeficijent vlastitog financiranja u cjelokupnom promatranom razdoblju prati tendenciju povećanja što je pozitivno, ali vrijednosti navedenog koeficijenta su manji od koeficijenta zaduženosti što znači da je veća količina imovine financirana iz tuđih izvora, dok je postotak financirane imovine vlastitim sredstvima u prosjeku oko 0,30%.

Može se primijetiti da je koeficijent financiranja u 2015., 2016., i 2017. godini taj uvjet zadovoljavajući dok u 2018. godini nije budući da je koeficijent financiranja manji od 1,00 odnosno iznosi 0,64.

Vrijednosti pokrića troškova kamata su redom po godinama: 5,37, 13,22, 35,96, 136,47. Veća vrijednost pokrića troškova kamata predstavlja manju zaduženost što zapravo znači da određeni dio zarada prije kamata staje i za vlasnike.

Prema faktoru zaduženosti, poduzeće bi svoje zaduženosti iz cijelog promatranog razdoblja trebalo vratiti kroz dvije godine. U prve dvije godine promatranog razdoblja minimalni dio dugotrajne imovine se financira vlastitim i dugoročnim izvorima financiranja. U preostale dvije godine dio dugotrajne imovine koje se financira vlastitim i dugoročnim izvorima iznosi 10,98 i 9,35. U tablici 11 prikazani su pokazatelji aktivnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 11: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,38	1,40	2,82	2,06
Koef. obrta kratkotrajne imovine	3,55	2,69	3,17	2,33
Koeficijent obrta potraživanja	6,29	4,37	4,77	3,15
Trajanje naplate potraž. u danima	58,04	83,55	76,58	116,05

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Poduzeće Asseco SEE d.o.o. u 2017. godini na svaku kunu imovine ostvarilo je 2,82 kuna prihoda što je najveći iznos u promatranom razdoblju. Najmanji iznos je u 2015. godini te iznosi 1,38.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine u 2016. godini bilježi negativnu tendenciju jer je znatno smanjen u odnosu na 2015. godinu, što vrijedi i za 2018. godinu. Najveći koeficijent obrta kratkotrajne imovine je, poput obrta ukupne imovine, najveći u 2017. godini kada iznosi 3,17 što znači da jedna novčana jedinica kratkotrajne imovine stvara 3,17 novčanih jedinica ukupnog prihoda.

U ovom slučaju, koeficijent obrta potraživanja se u 2016. i 2018. godini smanjio u odnosu na 2015. i 2017. što znači da istovremeno dolazi do produživanja naplate potraživanja čija se povećanja mogu vidjeti u tablici 11.

Poduzeće sva svoja zaduživanja u 2015. godini naplati u 58 dana, u 2016. godini u 84 dana, a 2017. i 2018. godine svoja zaduživanja naplati u 77 i 116 dana.

5. Analiza financijskih izvještaja Nanobit d.o.o.

U ovom poglavlju se opisuje poduzeće Nanobit d.o.o. i analizira poslovanje navedenog poduzeća temeljem financijskih izvještaja i financijskih pokazatelja za razdoblje od 2015. godine do 2018. godine.

5.1. Opis poslovanja poduzeća Nanobit d.o.o.

Nanobit d.o.o. je tvrtka sa sjedištem u Zagrebu te podružnicom u Budimpešti čija je djelatnost računalno programiranje. Poduzeće je srednje veličine, a osnovano je 2008. godine od strane dva studenta te danas broji više od 110 zaposlenika raznih znanja i iskustva čiji je zajednički cilj razvoj zabavnih igrica. Poduzeće je registrirano za računalne i srodne djelatnosti, ali se prvenstveno bave proizvodnjom mobilnih igara. Prvotno su proizvodili samo mobilne igre za iOS platformu, ali su 2015. godine počeli za izradom mobilnih igrica i za Android uređaje.

Nanobit d.o.o. se može pohvaliti s velikim brojem izdanih mobilnih igrica, ali najveći uspjeh na tržištu postigle su mobilne igre Superstar Life, Hollywood Story i Chef Town. Uz uspješne mobilne igrice, Nanobit se može pohvaliti i velikim brojem nagrada. Neke od njih su: 2011. godine dobili su nagradu Zlatno Teslino jaje za najinovativnijeg malog poduzetnika, 2014. godine direktori poduzeća su dobili nagradu EY Poduzetnik godine, 2015. godine su dobili nagradu za najboljeg malog izvoznika te nagradu Zlatna bilanca za najuspješnijeg poduzetnika u djelatnosti informacije i komunikacije. Dio nagrada Nanobit d.o.o. d.o.o je dobio na osnovu svog uspješnog poslovanja i razvitka te su se 2018. godine našli na popisu Financial Timesovih tisuću europskih najbrže rastućih kompanija, plasirali su se za najbrže rastuće poduzeće Srednje Europe i osvojili Deloitteovu nagradu.

5.2. Horizontalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2018. godine

U tablici 12. prikazana je horizontalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o. koja je provedena uspoređivanjem godina.

(Iznosi u tisućama kuna)

Tablica 12: Horizontalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o.

AKTIVA	2015.	2016.	2017.	2018.	2016.-2015.		2017.-2016.		2018.-2017.	
					Iznos promjene	%	Iznos promjene	%	Iznos promjene	%
DUGOTRAJNA IMOVINA										
<i>Nematerijalna imovina</i>	128	88	2.612	4.269	(39)	31%	2.523	2873%	1.657	63%
<i>Materijalna imovina</i>	1.570	3.442	2.954	2.097	1.871	119%	(488)	-14%	(857)	-29%
<i>Financijska imovina</i>	6.426	9.594	6.568	9.333	3.168	49%	(3.025)	-32%	2.764	42%
<i>Potraživanja</i>	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	0	7.315	7.133	4.056	7.315	0%	(181)	-2%	(3.077)	-43%
Ukupno dug. imovina	8.125	20.440	19.269	19.756	12.315	152%	(1.171)	-6%	486	3%
KRATKOTRAJNA IMOVINA										
<i>Zalihe</i>	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
<i>Potraživanja</i>	4.319	6.634	6.839	20.562	2.314	54%	205	3%	13.722	201%
<i>potraživanja od kupaca</i>	3.509	3.300	5.786	13.033	(209)	-6%	2.486	75%	7.247	125%
<i>Ostala potraživanja</i>	809	3.334	1.053	7.529	2.524	312%	(2.280)	-68%	6.475	615%
<i>Financijska imovina</i>	66	577	491	0	511	774%	(85)	-15%	(491)	-100%
<i>Novac na računu i blagajni</i>	19.307	13.594	10.516	14.103	(5.712)	30%	(3.077)	-23%	3.586	34%
Ukup. kratk. imovina	23.693	20.806	17.848	34.666	(2.886)	12%	(2.958)	-14%	16.818	94%
PLAĆENI TROŠ. BUD. RAZD.	0	0	342	360	0	0%	342	0%	17	5%
UKUPNA AKTIVA	31.818	41.247	37.460	54.783	9.428	30%	(3.786)	-9%	17.323	46%

PASIVA	2015.	2016.	2017.	2018.	2016.-2015.		2017.-2016.		2018.-2017.	
					Iznos promjene	%	Iznos promjene	%	Iznos promjene	%
KAPITAL I REZERVE										
Upisani - temeljni kapital	4.820	4.820	4.820	4.820	0	0%	0	0%	0	0%
Kapitalne pričuve	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Pričuve iz dobiti	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Revalorizacijske pričuve	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Preneseni gubitak	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Zadržana dobit	6.836	15.979	27.477	23.964	9.143	134%	11.497	72%	(3.513)	-13%
Dobit/ gubitak tekuće godine	17.647	17.788	1.955	16.184	140	1%	(15.832)	-89%	14.229	728%
Ukup. kapital i rezerve	29.303	38.588	34.253	44.969	9.284	32%	(4.334)	-11%	10.716	31%
DUG. REZ. ZA RIZIKE I TROŠK.	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
DUGOROČNE OBVEZE	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
KRATKOROČNE OBVEZE	2.514	2.659	3.207	9.814	144	6%	548	21%	6.607	206%
Obveze prema financijskim i drugim instit.	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Obveze prema dobavljačima	865	1.520	1.652	8.506	655	76%	132	9%	6.853	415%
Ostale kratkoročne obveze	1.649	1.138	1.554	1.307	(510)	-31%	416	37%	(246)	-16%
ODGOĐ. PLAĆANJE TROŠK.	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
UKUPNO PASIVA	31.818	41.247	37.460	54.783	9.428	30%	(3.786)	-9%	17.323	46%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Horizontalnom analizom bilance može se uočiti da dugotrajna imovina najveći rast ima u 2016. godini za 152% dok u 2017. godini pada za 7%, a u 2018. godini raste za 3%. Najveći utjecaj na povećanje dugotrajne imovine u 2016. godini imalo je povećanje materijalne imovine za 119% dok u preostale dvije godine vrijednost materijalne imovine pada. Nematerijalna imovina se u 2017. godini povećala za 2.837% odnosno za 2.612.816 kuna. Nešto manje povećanje nematerijalne imovine je bilo u 2018. godini dok je 2016. bila u padu za 31%. Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina se odnosi na software, ulaganja na tuđoj imovini, postrojenja i oprema te ostala materijalna imovina. Dugotrajna financijska imovina u 2016. godini se povećala u iznosu od 3.168.014 kuna, u 2017. se smanjila za 3.025.939 kuna dok je u 2018. godini došlo opet do povećanja za 2.764.839 kuna. Dugotrajna financijska imovina se odnosi na dane pozajmnice trgovačkim društvima i vlasnicima, obračunate kamate, dane depozite za najam poslovnog prostora i opreme trgovačkim društvima te udjele u povezanim društvima.

Potraživanja u kratkotrajnoj imovini se odnose na potraživanja od poduzetnika unutar grupe, kupaca, zaposlenika, države i drugih institucija. Potraživanja su se u sva tri razdoblja povećala i to za 54%, 3% i 201%. Potraživanja od kupaca u prvoj godini se smanjuju za 6% dok se u sljedeće dvije godine povećavaju za 75% i 125%. Kratkotrajna financijska imovina u 2016. godini iznosi 877.086 kuna, 2017. iznosi 491.600 kuna, a u 2018. godini iznosi nula kuna jer su dani kratkoročni krediti vraćeni te godine. Unatoč velikim potraživanjima i povećanju kratkotrajne financijske imovine može se primijetiti da je ukupna kratkotrajna imovina za 12% u odnosu na 2015. godinu dok se u 2018. godini povećala za 94%. Najveći iznos novca na računu i blagajni iznosio je 2015. godine u iznosu od 19.307.264 kuna, a najmanje novca na računu i blagajni je bilo 2017. godine u iznosu od 10.516.923 kuna.

Ukupna aktiva se 2016. godine povećala za 9.428.805 kuna odnosno za 30%, a u 2017. godini se smanjila za 9% što je posljedica manjih potraživanja te manje kratkotrajne imovine i novca na računu. U 2018. godini ukupna aktiva se povećala za 46% te je iznosila 54.783.697 kuna što je najveći iznos u razdoblju promatranja navedenog poduzeća.

Temeljni kapital za sve navedene godine iznosio je 4.820.000 kuna. Najveći postotak promjene zadržane dobiti je u 2016. godini gdje je povećana za 134% odnosno iznos promjene je 9.143.654 kuna. Iako je to najveći postotak promjene, sami iznos promjene nije najveći jer je u 2017. godini zadržana dobit iznosila 27.477.472 kuna. Ukupni kapital i rezerve u 2016. i 2018. godini rastu u postotcima od 32% i 31%, a u 2017. godini se smanjuju za 11% zbog smanjenja dobiti tekuće godine koja je iznosila 89% odnosno 1.955.798 kuna.

Ukupne kratkoročne obveze u svim godinama se povećavaju redom za 6%, 21% i 206%. Pod kratkoročne obveze spadaju obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze. Obveze prema dobavljačima također zabilježavaju porast sve tri godine, a najveći porast je u 2018. kada je iznos bio 8.506.792 kuna odnosno obveze prema dobavljačima su

narasle za 415% u odnosu na 2017. godinu te je to razlog zbog kojeg su ukupne kratkoročne obveze u 2018. godini imale povećanje za 206%.

Ukupna pasiva je redom iznosila 41.247.382 kuna, 37.460.654 kuna i 54.783.697 kuna za navedena razdoblja. U prvoj i posljednjoj godini ukupna pasiva se povećala, dok je 2017. godine u padu zbog manjih iznosa kratkoročnih obveza.

5.3. Vertikalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. do 2018. godine

U tablici 13 prikazana je vertikalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 13: Vertikalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o.

AKTIVA	2015.	2016.	2017.	2018.
DUGOTRAJNA IMOVINA				
Nematerijalna imovina	0%	1%	7%	8%
Materijalna imovina	5%	8%	8%	4%
Financijska imovina	20%	23%	18%	17%
Odgodena porezna imovina	0%	18%	19%	7%
Ukupno dug. imovina	25%	50%	52%	36%
KRATKOTRAJNA IMOVINA				
Potraživanja	14%	16%	18%	37%
Potraživanja od kupaca	11%	8%	15%	24%
Ostala potraživanja	3%	8%	3%	13%
Financijska imovina	0%	1%	1%	0%
Novac na računu i blagajni	61%	33%	28%	26%
Ukup. kratk. imovina	75%	50%	48%	63%
PLAĆENI TROŠ. BUD. RAZD.	0%	0%	1%	1%
UKUPNA AKTIVA	100%	100%	100%	100%
PASIVA	2015.	2016.	2017.	2018.
KAPITAL I REZERVE				
Upisani - temeljni kapital	15%	12%	13%	9%
Zadržana dobit	21%	39%	73%	44%
Dobit/ gubitak tekuće godine	55%	43%	5%	30%
Ukup. kapital i rezerve	92%	94%	91%	82%
DUGOROČNE OBVEZE	0%	0%	0%	0%
KRATKOROČNE OBVEZE	8%	6%	9%	18%

Obveze prema financijskim i drugim institucijama	0%	0%	0%	0%
Obveze prema dobavljačima	3%	3%	4%	15%
Ostale kratkoročne obveze	5%	3%	5%	2%
ODGOĐ. PLAĆANJE TROŠK.	0%	0%	0%	0%
UKUPNO PASIVA	100%	100%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U 2015. godini najveći udio u ukupnoj aktivi imala je kratkotrajna imovina s postotkom od 75% dok je dugotrajna imovina imala 25%. Najveći udio kratkotrajne imovine čini novac na računu i blagajni, a zatim potraživanja. Kratkotrajna financijska imovina nema nikakav udio u aktivi, ali dugotrajna financijska imovina ima i iznosi 20%, a to je najveći udio dugotrajne imovine. Udio ukupne aktive u 2016. godini dijele i dugotrajna imovina i kratkotrajna imovina jer su postotci 50%. Kao i u prethodnoj godini, najveći udio dugotrajne imovine čini financijska imovina u stopu s odgođenom poreznom imovinom. Udio ukupne dugotrajne imovine se u 2017. godini povećao te je iznosio 52% dok je u 2018. godini postotak iznosio 36%. Razlog smanjenja je smanjenje postotka odgođene porezne imovine koja je s 19% pala na 7%. U kratkotrajnoj imovini najveći udio u cijelom promatranom razdoblju ima novac na računu i blagajni čiji postotci redom iznose 61%, 33%, 28% i 26%.

Najveći udio u ukupnoj pasivi sadrži ukupni kapital i rezerve čiji su postotci od 82% do 94% te ostali dio zauzimaju kratkoročne obveze. Udio temeljnog kapitala se kontinuirano smanjuje što je rezultat povećavanja udjela zadržane dobiti. Dobitak tekuće godine i njegovi udjeli u ukupnoj pasivi iznose za 2015. godinu 55%, za 2016. 43%, 2017. iznosi 5% te za 2018. godinu iznosi 30%. Do velike razlike udjela dobitka tekuće godine u 2017. godini dolazi zbog prethodno navedenog smanjenja dobiti za 15.832.629 kuna. U kratkoročnim obvezama udjele dijele obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze. Dugoročne obveze ne postoje.

5.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. do 2018. godine

U tablici 14 prikazana je horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o.

(Iznosi u tisućama kuna)

Tablica 14: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2015.	2016.	2017.	2018.	2016.-2015.		2017.-2016.		2018.-2017.	
					Iznos promjene	%	Iznos promjene	%	Iznos promjene	%
Poslovni prihodi	47.639	51.097	67.384	135.389	3.458	7%	16.286	32%	68.004	101%
Prihodi od prodaje	47.633	51.069	66.984	135.344	3.436	7%	15.914	31%	68.360	102%
Ostali poslovni prihodi	6	27.969	400.132	44.776	21	321%	372	1331%	(355)	-89%
Poslovni rashodi	29.861	43.164	64.531	118.823	13.303	45%	21.366	50%	54.291	84%
Rashodi poslovanja	29.501	42.549	63.355	116.738	13.048	44%	20.805	49%	53.382	84%
Amortizacija	360	615	1.175	2.085	254	71%	560	91%	909	77%
Financijski prihodi	1.935	3.015	3.075	3.177	1.079	56%	60	2%	102	3%
Kamate i ostali financijski prihodi	1.061	2.768	2.937	2.677	1.707	161%	169	6%	(260)	-9%
Pozitivne tečajne razlike	873	246	137	500	(627)	-72%	(109)	-44%	362	263%

Financijski rashodi	82	475	3.791	480	392	473%	3.316	698%	(3.310)	-87%
Kamate i ostali financijski rashodi	0	700	1.951	15	700	0%	1.950	278702%	(1.936)	-99%
negativne tečajne razlike	82	474	1.839	465	391	472%	1.365	288%	(1.374)	-75%
Izvanredni prihodi			0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Izvanredni rashodi			0	0	0	0%	0	0%	0	0%
Ukupno prihodi	49.575	54.113	70.459	138.566	4.538	9%	16.346	30%	68.106	97%
Ukupno rashodi	29.944	43.639	68.322	119.303	13.695	46%	24.683	57%	50.980	75%
Dobit prije oporezivanja	19.630	10.473	2.136	19.262	(9.157)	.47%	(8.336)	-80%	17.125	801%
Porez na dobit	1.982	7.315	181	3.077	5.332	269%	(7.133)	-98%	2.896	1599%
DOB. NAKON OPOREZ.	17.647	17.788	1.955	16.184	140	1%	(15.832)	-89%	14.229	728%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U računu dobiti i gubitka pratimo kretanja prihoda i rashoda poduzeća. Poslovni prihodi su u cijelom razdoblju promatranja povećani u sljedećim postotcima: 7%, 32% i 101%. Kao kod prethodnog poduzeća, prihodi od prodaje su se povećali u sličnim postotcima kao ukupni poslovni prihodi. Najveći ostvareni prihodi su u 2018. godini što je vidljivo po postotku promjene i iznosu od 138.566.718 kuna. Najveći dio prihoda se odnosi na prodaju licenci za računalne igre i aplikacije u iznosu od 93.861.088 kuna, usluge propagande po aplikacijama 12.456,220 kuna te prihodi od povezanog poduzeća u Mađarskoj 28.935.036 kuna. Ostali poslovni prihodi se odnose na prihode na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i ostalih poslovnih prihoda izvan grupe te su u 2018. godini u padu za 89% jer je došlo do velikog smanjenja ostalih prihoda izvan grupe.

Poslovni rashodi su poput poslovnih prihoda u cijelom promatranom razdoblju u porastu te rashodi poslovanja prati promjene ukupnih poslovnih rashoda. Rashodi poslovanja podrazumijevaju materijalne troškove (troškove sirovine i materijala, troškove prodane robe i ostale vanjske troškove), troškove osoblja (neto plaća i nadnice, troškovi poreza i doprinosa iz plaća, doprinosi na plaće). Poslovni rashodi su 2017. godine porasli za 50% u odnosu na 2016. godinu te su iznosili 64.531.494 kuna, a u 2018. godini su povećani za 54.291.807 kuna odnosno porast od 84% u odnosu na 2017. godinu. Jedan od razloga povećanja poslovnih rashoda su i nova zaposlenja u poduzeću.

Financijski prihodi se sastoje od kamata, tečajne razlike i sličnih financijskih prihoda te su u cijelom razdoblju u porastu. U 2017. godini povećavaju se za 56% u odnosu na 2015. godinu, zatim u 2017. godini za 2% te u posljednjoj godini promatranja za 3%. Najveći utjecaj na porast financijskih prihoda u 2017. godini su imale tečajne razlike. Financijski rashodi se većinom povećavaju osim u 2018. godini kada su u padu za 87% ponajviše zbog negativne tečajne razlike.

Dobit prije oporezivanja je u prve dvije godine promatranja u odnosu na prethode u padu za 47% i 80% dok je u 2018. godini povećana za 801%. Porez na dobit je povećan u 2016. godini za 7.315.111 kuna, zatim u 2017. godini smanjen za 7.133.975 kuna te je na kraju povećan za 2.896.770 kuna. Najveća dobit razdoblja bila je u 2018. godini kada je povećana za 14.229.154 kuna odnosno 728% u odnosu na prethodnu godinu. Iz horizontalne analize računa dobiti i gubitka može se primijetiti da je u 2016. i 2018. godini dobit razdoblja bila u plusu dok je u 2017. godini bila najmanja te je iznosila 1.955.798 kuna.

5.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. do 2018. godine

U tablici 15 prikazana je vertikalna analiza računa dobit i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o. u razdoblju do 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 15: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o.

	2015.	2016.	2017.	2018.
RAČUN DOBITI I GUBITKA	%	%	%	%
Poslovni prihodi	96%	94%	96%	98%
Prihodi od prodaje	96%	94%	95%	98%
Ostali poslovni prihodi	0%	0%	1%	0%
Poslovni rashodi	100%	99%	94%	100%
Rashodi poslovanja	99%	98%	93%	98%
Amortizacija	1%	1%	2%	2%
Financijski prihodi	4%	6%	4%	2%
Kamate i ostali financijski prihodi	2%	5%	4%	2%
Pozitivne tečajne razlike	2%	0%	0%	0%
Financijski rashodi	0%	1%	6%	0%
Kamate i ostali financijski rashodi	0%	0%	3%	0%
negativne tečajne razlike	0%	1%	3%	0%
Ukupno prihodi	100%	100%	100%	100%
Ukupno rashodi	100%	100%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U tablici 15 prikazana je vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za poduzeće Nanobit d.o.o. Ukupni prihodi se izjednačavaju sa 100% te se može primijetiti da najveći udio u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi dok ostali udio zauzimaju financijski prihodi. Poslovni prihodi u promatranom razdoblju nisu ispod 94%. Poslovni prihodi se sastoje od prihoda od prodaje i ostalih poslovnih prihoda. Prihodi od prodaje zauzimaju većinu poslovnih prihoda dok se ostali poslovni prihodi pojavljuju u 2017. godini kada zauzimaju samo 1% poslovnih prihoda. Udio financijskih prihoda u ukupnim prihodima iznosi redosljedom: 4%, 6%, 4% te 2%. Kao što je već navedeno, financijski prihodi se sastoje od kamata i sličnih financijskih prihoda te tečajne razlike. Većinu udjela u financijskim prihodima imaju kamate i ostali financijski prihodi.

Ukupni rashodi se poput ukupnih prihoda izjednačavaju sa 100% te se sastoje od poslovnih rashoda i financijskih rashoda. Poslovni rashodi također zauzimaju najveći udio u ukupnim rashodima dok preostali udio imaju financijski rashodi. Poslovni rashodi u 2015. godini te 2018. godini zauzimaju cijeli udio u ukupnim rashodima dok u 2016. iznose 99%, a u 2017. godini 94%. Amortizacija u poslovnim rashodima poput negativne tečajne razlike ima nizak udio u rashodima koji je većinom 1%.

Iz vertikalne analize računa dobiti i gubitka može se zaključiti da najveću dobit razdoblja poduzeće ostvaruje od prihoda od prodaje koji imaju najveći udio.

5.6. Analiza financijskih pokazatelja Nanobit d.o.o.

5.6.1. Analiza financijskih pokazatelja uspješnosti

U tablici 16 prikazani su pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Nanobit d.o.o. u razdoblju od 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 16: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,66	1,24	1,03	1,16
Ekonomičnost poslovanja - prodaje	1,61	1,20	1,06	1,16
Ekonomičnost financiranja	23,35	6,35	0,81	6,61
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	0	0	0	0

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Kao što je navedeno kod prethodnog poduzeća i analize njegovih pokazatelja ekonomičnosti, poželjno je da je vrijednost ekonomičnosti ukupnog poslovanja najmanje 1. Kroz cijelo razdoblje vrijednosti navedenog pokazatelja su iznad jedan te možemo zaključiti da je sve kroz sve navedene godine poduzeće ostvarili dobit razdoblja što se može provjeriti u računu dobiti i gubitka. Navedene vrijednosti prikazuju da na jednu novčanu jedinicu rashoda

poduzeće ostvaruje više od jedne novčane jedinice prihoda što je na kraju prikazano kao dobitak razdoblja.

Vrijednost ekonomičnosti poslovanja bi, poput ekonomičnosti ukupnog poslovanja, minimalno trebalo iznositi 1 što je u ovom slučaju zadovoljavajuće. U 2015. godini poduzeće je na jednu novčanu jedinicu poslovnih rashoda ostvarilo 1,61 kuna prihoda, u 2016. godini 1,20 kuna, a zatim u 2017. godini 1,06 kuna te u 2018. 1,16 kuna prihoda.

Ekonomičnost financiranja u ovom slučaju nije zadovoljavajuća u 2017. godini kada je njena vrijednost iznosila 0,82 dok je u preostalim godinama zadovoljavajuća jer je vrijednost veća od 1. Prema tome, u 2017. godini poduzeće je na jednu novčanu jedinicu rashoda, ostvarilo manje od jedne novčanice prihoda. Iako su u 2017. godini rezultati nezadovoljavajući, oni zapravo ne utječu previše na poslovanje poduzeća jer financijski prihodu u prosjeku čine oko 4% ukupnih prihoda.

Vrijednosti ekonomičnosti izvanrednih aktivnosti su nula jer izvanrednih aktivnosti kroz sve četiri godine nije bilo.

U tablici 17. prikazani su pokazatelji profitabilnosti promatranog poduzeća.

Tablica 17: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Bruto profitna marža BPM	39,60%	19,36%	5,80%	13,91%
Neto profitna marža NPM	35,60%	5,84%	5,55%	11,69%
Bruto Rentabilnost imovine	61,70%	25,39%	10,91%	35,19%
Neto Rentabilnost imovine	55,46%	7,66%	10,43%	29,57%
Rentabilnost vlastitog kapitala	60,22%	8,18%	5,71%	35,99%

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Najveću bruto profitnu maržu poduzeće je imalo u 2015. godini kada je iznosila 39,60% dok su sljedeće godine ti postotci puno manji u odnosu na navedenu godinu. Najmanja bruto marža iznosila je 5,80% u 2017. godini. Budući da je uvjet za maržu profita da mora biti veća od 0, u navedenim godinama taj je uvjet zadovoljen odnosno poduzeće je u svim godinama ostvarilo dobitak. Neto marža prati vrijednosti bruto profitne marže te je također u 2015. godini neto profitna marža bila najveća u postotku od 35,60%. Poduzeću je u 2016. godini ostalo 5,84% od ostvarenih ukupnih prihoda, u 2017. godini 5,55% te u 2018. godini 11,69%.

Rentabilnost imovine bila je najveća u 2015. godini u postotku od 61,70% bruto rentabilnosti te 55,46% neto rentabilnosti imovine. Zatim je u 2016. godini ostvarila pad za 36,31% bruto rentabilnosti te pad od 47,8% neto rentabilnosti imovine. U odnosu na 2016. godini u 2017. godini došlo je do povećanja te su rentabilnosti imovine iznosile 10,91% i 10,43% te se povećanje nastavlja i u sljedećoj godini u iznosu od 35,19% i 29,57%.

U 2015., 2016. i 2018. godini se isplatilo koristiti tuđim kapitalom jer je rentabilnost vlastitog kapitala bila u tim godinama veća od rentabilnosti imovine osim u 2017. godini kada je rentabilnost vlastitog kapitala manja od rentabilnosti imovine. Rentabilnost vlastitog kapitala je iznosila 5,71% u 2017. godini što znači da se u toj godini ne pojavljuje djelovanje financijske poluge. Na temelju analiziranih podataka može se zaključiti da poduzeće posluje profitabilno.

5.6.2. Analiza financijskih pokazatelja sigurnosti

U tablici 18 nalaze se pokazatelji likvidnosti poduzeća koji spadaju u kriterij sigurnosti poduzeća.

Tablica 18: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Koef. ubrzane likvid. (min 1)	9,42	7,82	5,56	3,53
Koef. tekuće likvid. (min 2)	9,42	7,82	5,56	3,53
Koef. financ.stab. (uvijek manji od 1)	0,28	0,53	0,56	0,44
Koeficijent trenutne likvidnosti	7,68	5,11	3,28	1,44
Radni kapital ili neto poslovni kapital	21.178.569	18.147.365	14.641.063	24.852.158

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Koeficijent ubrzane likvidnosti trebao bi biti veći od jedan te je iz tablica 18 vidljivo da je taj uvjet zadovoljavajući jer su iznosi koeficijenta ubrzane likvidnosti redom: 9,42, 7,82, 5,56 i 3,53. Iako u odnosu na 2015. godinu, u sljedećim godinama koeficijent ubrzane likvidnost pada, poduzeće je i dalje sposobno u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca.

Koeficijent tekuće likvidnosti trebao bi imati vrijednost veću od 2. U ovom slučaju su svi koeficijenti tekuće likvidnosti veći od 2 te se može zaključiti da je poduzeće u mogućnosti održati tekuću likvidnost na normalnoj razini te da je u mogućnosti pokriti kratkoročne obveze kratkoročnom imovinom na vrijeme.

Vrijednost koeficijenta financijske stabilnosti trebao bi biti manji od jedan te je iz tablice vidljivo da je taj uvjet zadovoljavajući. Za razliku od prethodnog poduzeća, kod Nanobit d.o.o. d.o.o. financijska stabilnost se većinom povećava što znači da dolazi do smanjenja radnog kapitala osim u 2018. godini kada je radni kapital u odnosu na prethodne godine povećan te je zbog toga povećan i koeficijent financijske stabilnosti.

Koeficijent trenutne likvidnosti prikazuje trenutnu likvidnost poduzeća te kao i u ostalim koeficijentima, može se primijetiti da u odnosu na 2015. godinu dolazi do smanjenja. Najveći koeficijent je tada iznosio 7,68, dok je najmanji u 2018. godini s vrijednošću od 1,44.

Iz navedenih podataka može se uočiti da su svi uvjeti pokazatelja likvidnosti zadovoljeni te da je poduzeće u svim godinama likvidno.

U tablici 19 nalaze se pokazatelji zaduženosti poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 19: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Nanobit d.o.o.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Koeficijent zaduženosti - omjer duga	0,08	0,06	0,09	0,18
Koeficijent vlastitog financiranja	0,92	0,94	0,91	0,82
Koeficijent financiranja	0,09	0,07	0,09	0,22
faktor zaduženosti	0,35	0,16	0,11	0,38
stupanj pokrića I	3,61	1,89	1,78	2,28
stupanj pokrića II	3,61	1,89	1,78	2,28

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja prikazuje omjer duga poduzeća odnosno koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora i vlastitih. Prema podacima dostupnim u tablici, poduzeće Nanobit d.o.o. se u malim količinama financira iz tuđih izvora. Prosječni koeficijent zaduženosti navedenog poduzeća iznosi 0,1 što je vrlo zadovoljavajuće jer bi u pravilu ta vrijednost trebala biti manja od 0,5. Što se tiče koeficijenta vlastitog financiranja, tu su vrijednosti malo veće što je također pozitivno, budući da je poželjno da su vrijednosti koeficijenta vlastitog financiranja što veći. Poduzeće se financira iz vlastitih sredstava u prosjeku oko 0,9%.

Faktor zaduženosti u pravilu prikazuje kroz koje bi vrijeme poduzeće trebalo vratiti svoju zaduženost te izračunani podaci prikazuju da poduzeće svoju zaduženost može vratiti unutar jedne godine dana odnosno kroz par mjeseci u cijelom promatranom razdoblju.

Dio dugotrajne imovine koji se financira vlastitim sredstvima u 2015. godini iznosi 3,61, u 2016. godini 1,89 te u 2017. i 2018. iznosi 1,78 i 2,28. što je rezultat izračuna stupnja pokrića I. Stupanj pokrića II. prikazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima financiranja i njegove vrijednosti su kroz sve godine jednake kao i kod stupnja pokrića I.

Tablica 20 prikazuje pokazatelje aktivnosti poduzeća Nanobit d.o.o. od 2015. godine do 2018. godine.

Tablica 20: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2015.	2016.	2017.	2018.
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,56	1,31	1,88	2,53
Koef. obrta kratkotrajne imovine	2,09	2,60	3,95	4,00
Koeficijent obrta potraživanja	11,03	7,70	9,79	6,58
Trajanje naplate potraž. u danima	33,10	47,42	37,27	55,45

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U 2015. godini, poduzeće je na svaku kunu imovine ostvarilo 1,56 kuna, u 2016. godini 1,31 kuna, zatim u 2017. godini 1,88 kuna te u posljednjoj godini 2,53 kuna na svaku kunu imovine. Najveći iznos u promatranom razdoblju je u 2018. godini, dok je najmanji u 2016. godini. Navedenu informaciju nam pruža koeficijent obrta ukupne imovine.

Kod koeficijenta obrta kratkotrajne imovine dolazi do povećanja iznosa svake naredne godine u odnosu na prethodnu. Prema tome, u 2015. godini poduzeće je ostvarilo 2,05 kuna na jednu kunu kratkotrajne imovine, u 2016. godini 2,60 kuna, 2017. 3,95 kuna te najviše u 2018 kuna kada je ostvarila 4 kuna po jednoj kuni kratkotrajne imovine.

Koeficijent obrta potraživanja prikazuje koliko puta godišnje poduzeće naplati svoja potraživanja. U usporedbi s prethodno analiziranim poduzećem, može se uočiti da poduzeće Nanobit d.o.o. skoro dvostruko više godišnje naplaćuje svoja potraživanja nego Asseco SEE d.o.o.. Prema podacima, u 2015. godini poduzeće Nanobit d.o.o. je naplatilo svoja potraživanja 11 puta godišnje, u 2016. godini 7 puta godišnje, zatim 9 puta i 6 puta godišnje. Trajanje naplate potraživanja u danima se mijenjalo prema promjenama u koeficijentu obrta potraživanja.

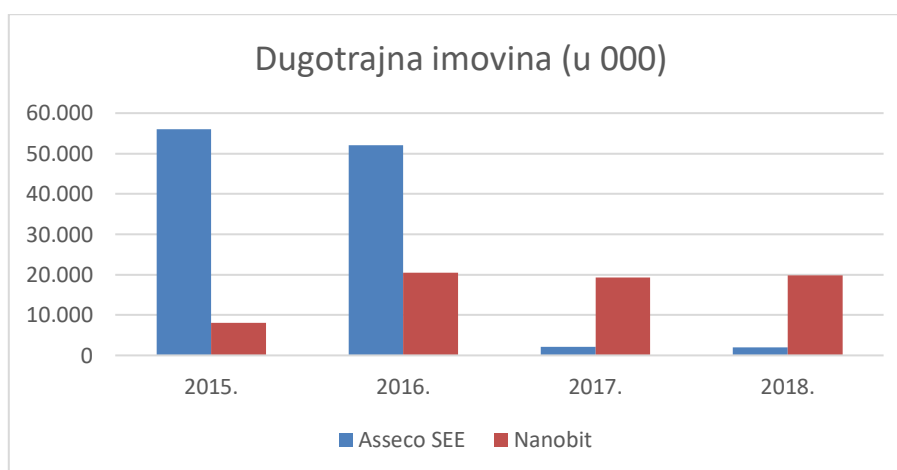
6. Komparativna analiza financijskih izvještaja poduzeća

U ovom poglavlju provodi se komparativna analiza financijskih izvještaja poduzeća Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o. pomoću grafikona. Uspoređuju se imovina i izvori imovine, uspješnost poslovanja te pojedini financijski pokazatelji odabranih poduzeća u razdoblju od 2015. godine do 2018. godine.

6.1. Analiza imovine i izvora imovine

Analiza imovine i izvora imovine poduzeća Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o. provodi se analizom dugotrajne i kratkotrajne imovine te dugoročnih kratkoročnih obveza.

Grafikon 3: Dugotrajna imovina (u 000)

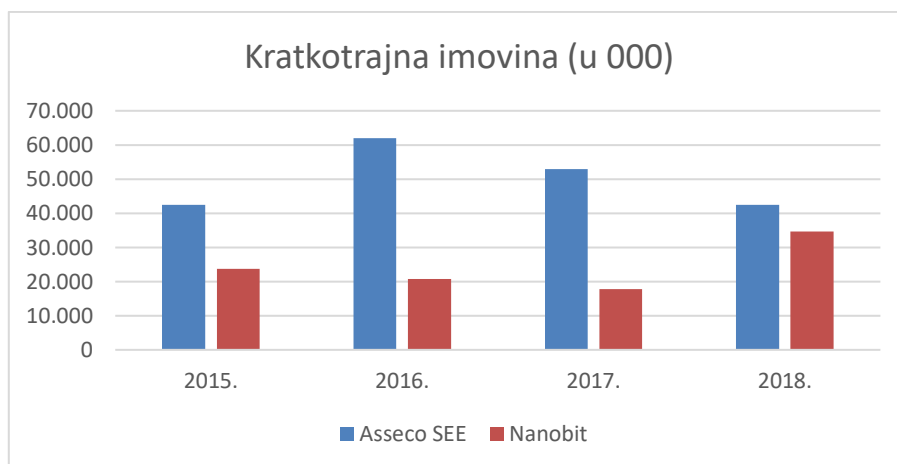

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Uvidom u grafikon 3 može se primijetiti značajan preokret u kretanju vrijednosti dugotrajne imovine kod promatranih poduzeća. Naime, poduzeće Asseco SEE d.o.o. u prve dvije promatrane godine imalo značajno veću dugotrajnu imovinu od poduzeća Nanobit d.o.o. U 2015. i 2016. godini vrijednosti poduzeća Asseco SEE d.o.o. prelaze preko 50.000.000 kuna dugotrajne imovine za što je najveći dio zaslužna materijalna imovina budući da ona zauzima najveći udio ukupne dugotrajne imovine. Kod poduzeća Nanobit d.o.o., vrijednost ukupne imovine u 2015. i 2016. godini je iznosila oko 20.000.000 kuna te za razliku od prvog poduzeća, najveći udio dugotrajne imovine ima financijska imovina. U posljednje dvije godine, situacija se promijenila jer dolazi do velikog smanjenja dugotrajne imovine poduzeća Asseco SEE d.o.o., dok dugotrajna imovina Nanobit d.o.o.a ostaje uglavnom ista. Zbog smanjenja

dugotrajne imovine, u 2017. i 2018. godini poduzeće Nanobit d.o.o. ima veću vrijednost ukupne dugotrajne imovine.

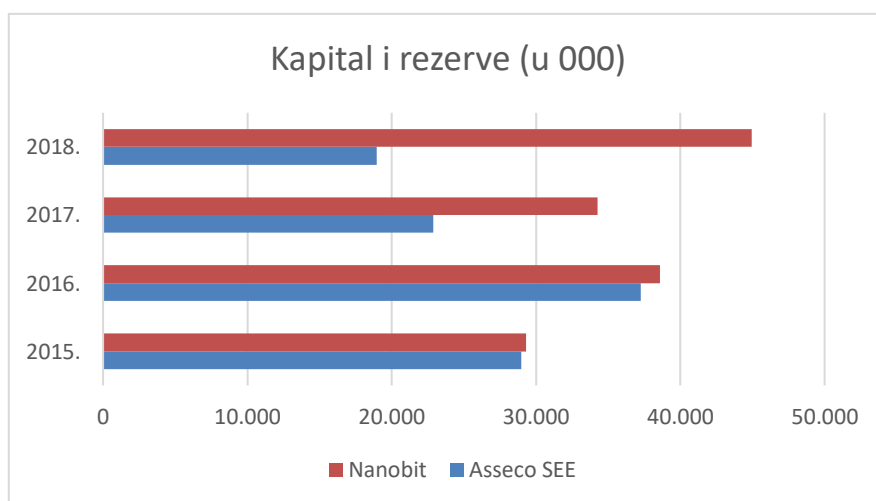
Grafikon 4: Kratkotrajna imovina (u 000)

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U sljedećem grafikonu prikazuju se odnosi kratkotrajne imovine navedenih poduzeća. Kratkotrajna imovina poduzeća Asseco SEE d.o.o. je u cijelom promatranom razdoblju veća od imovine poduzeća Nanobit d.o.o.. Do većih promjena u vrijednostima, kao i u prethodnom grafikonu, dolazi kod Asseco SEE d.o.o. Može se primijetiti da 2016. godine kratkotrajna imovina poduzeća Asseco SEE d.o.o. poduzeća raste u odnosu na 2015. godinu, a zatim se preostale sljedeće godine navedena vrijednost smanjuje. Kod poduzeća Nanobit d.o.o. vrijednosti se mijenjaju suprotno u odnosu na Asseco SEE d.o.o. Nakon 2015. godine, kratkotrajna imovina poduzeća Nanobit d.o.o. pada sve do 2018. godine kada dolazi do porasta te tada imovina vrijednost imovine iznosi oko 34.666.000 kuna. U 2018. godini razlika vrijednosti između dva navedena poduzeća je najmanja te iznosi oko 7.000 kuna.

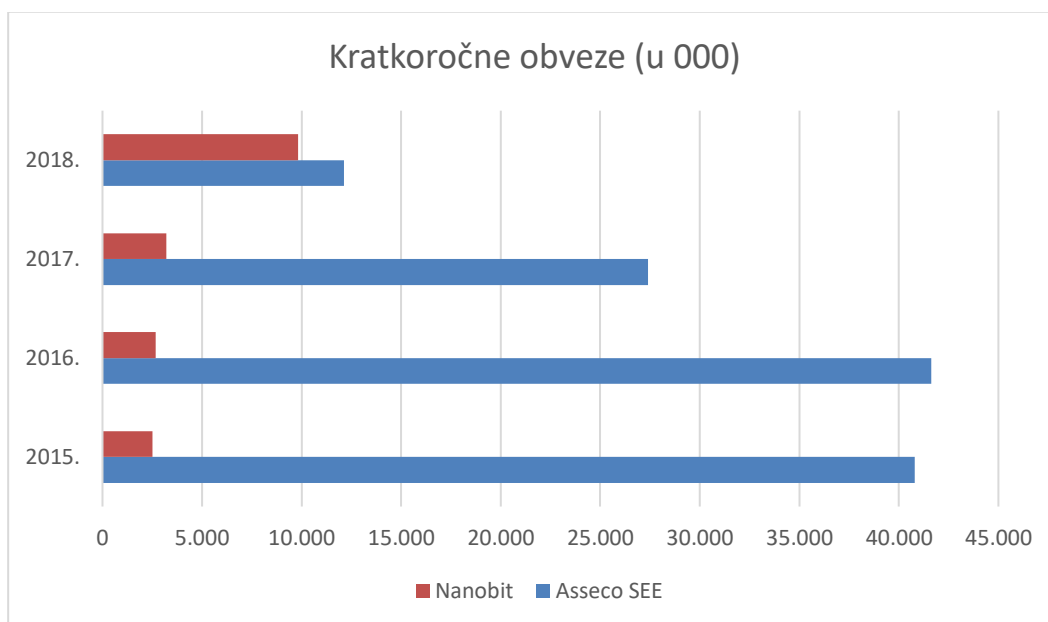
Grafikon 5: Kapital i rezerve (u 000)

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U analizi imovine veće vrijednosti je uvijek poduzeće Asseco SEE d.o.o., dok se kod kapitala i rezervi situacija mijenja te veće vrijednosti kapitala i rezerve ima poduzeće Nanobit d.o.o. što je vidljivo iz grafikona 5. U 2015. godini vrijednosti kapitala i rezerve oba poduzeća iznose iznad 28.000.000 kuna te se može primijetiti jako mala razlika njihovih vrijednosti. Isto se može reći i za 2016. godinu kada je razlika između kapitala i rezerve navedenih poduzeća malo veća nego u 2015. godini odnosno razlika vrijednosti kapitala i rezerve u 2016. godini iznosi oko 300.000 kuna. U 2017. godini vrijednosti kapitala i rezervi oba poduzeća su se smanjila u odnosu na 2016. godinu, ali i dalje veću vrijednost ima Nanobit d.o.o.. Vrijednost kapitala i rezervi poduzeća Nanobit d.o.o. su u 2018. godini narasle jer je te godine vrijednost zadržane dobiti i vrijednost dobitka razdoblja bila najveća u cijelom promatranom razdoblju. Kod poduzeća Asseco SEE d.o.o. se situacija je suprotna te su u 2018. godini imali najmanju zadržanu dobit što je utjecalo na ukupan kapital i rezerve.

Grafikon 6: Kratkoročne obveze (u 000)

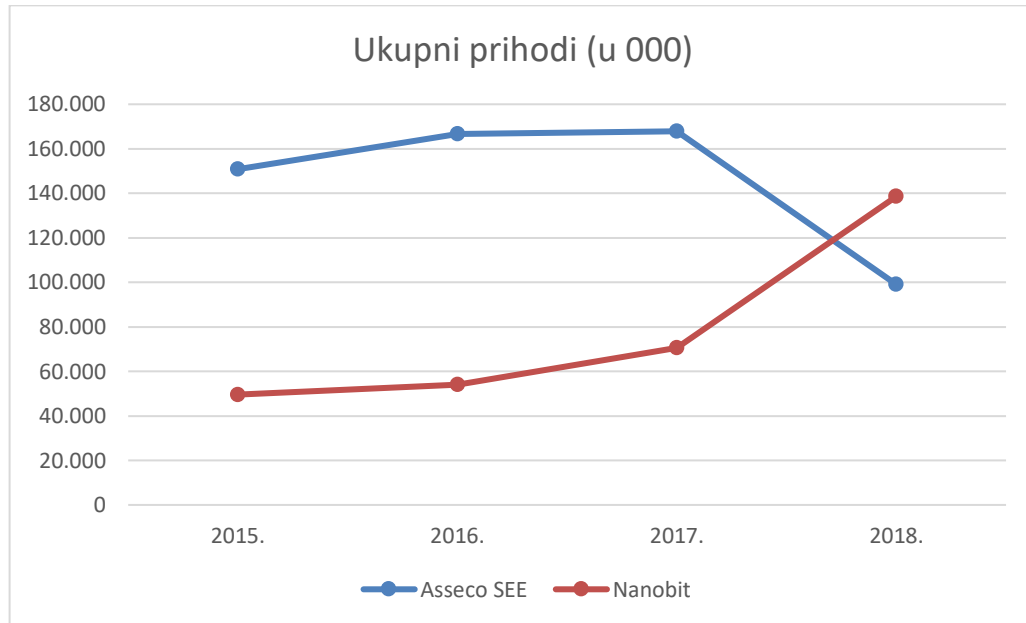
Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U grafikonu 6 prikazane su kratkoročne obveze poduzeća. Dugoročne obveze nisu prikazane jer ih poduzeće Nanobit d.o.o. u promatranom razdoblju nema. Prvo što se može primijetiti je da veće kratkoročne obveze ima poduzeće Asseco SEE d.o.o. što se može vidjeti i u analizi pokazatelja zaduženosti. Najveće kratkoročne obveze poduzeća Nanobit d.o.o. iznose u 2018. godini oko 13.000.000 kuna, dok najveće kratkoročne obveze poduzeća Asseco SEE d.o.o. iznose preko 42.000.000 kuna što čini veliku razliku između njihovih zaduživanja. Što se tiče kretanja kroz godine, kratkoročne obveze Nanobit d.o.o.a rastu kontinuirano dok se kod poduzeća Asseco SEE d.o.o. navedeni iznosi smanjuju.

6.2. Analiza uspješnosti poslovanja

Za analizu uspješnosti poslovanja analiziraju se ukupni prihodi, ukupni rashodi te dobit razdoblja za poduzeća Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o.

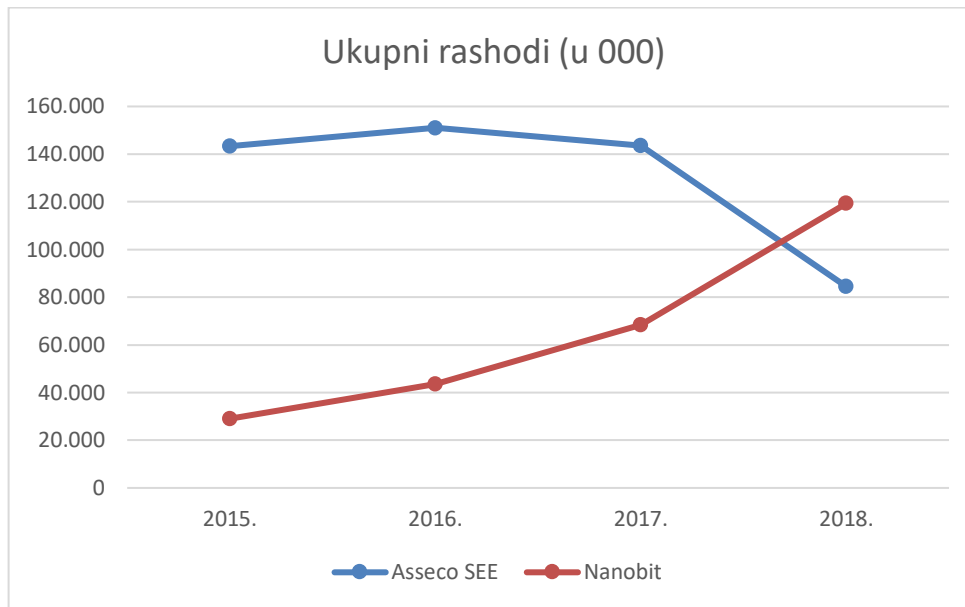
Grafikon 7: Ukupni prihodi (u 000)

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U grafikonu 7 prikazana su kretanja ukupnih prihoda kroz cjelokupno promatrano razdoblje za navedena poduzeća. Prvo što se može uočiti iz grafikona je da su prihodi poduzeća Asseco SEE d.o.o. puno veći od prihoda poduzeća Nanobit d.o.o. te da su njihovi iznosi većinom iznad 140.000.000 kuna. Ukupni prihodi poduzeća Asseco SEE d.o.o. u prve tri godine prate tendenciju povećanja dok u posljednjoj godini, 2018., dolazi do velikog pada ukupnih prihoda što je rezultirano i manjim poslovanjem u toj godini. Prihodi poduzeća Nanobit d.o.o. kroz cjelokupno promatrano razdoblje prate tendenciju povećanja te su većinom ispod 80.000.000 kuna. Najveća promjena kod prihoda Nanobit d.o.o.a se događa u 2018. godini kada prihodi sa 70.000.000 kuna narastu čak do 140.000.000 kuna, što je naravno rezultirano povećanjem poslovanja u toj godini.

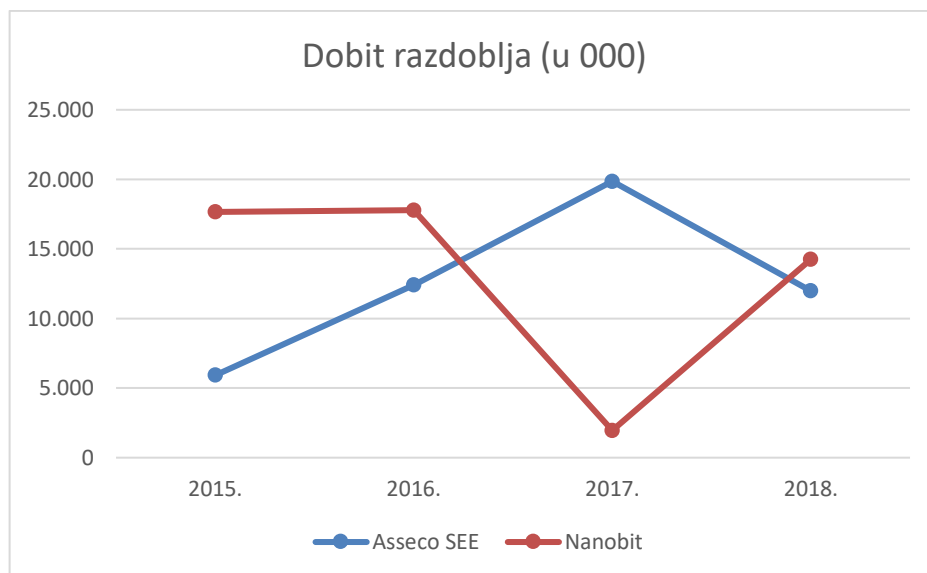
Grafikon 8: Ukupni rashodi (u 000)

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U grafikonu 8 prikazana su kretanja ukupnih rashoda za navedena poduzeća. Može se primijetiti da su grafikon ukupnih prihoda i grafikon rashoda slični. Rashodi poduzeća Asseco SEE d.o.o. u 2016. godini rastu dok preostale dvije godine bilježe pad. Poput prihoda, najveći pad rashoda je u 2018. godini kada su rashodi smanjeni oko 59.019.000 kuna. Kod poduzeća Nanobit d.o.o. bilježi se tendencija povećanja ukupnih rashoda te je isti slučaj kretanja kao i kod prihoda. Najveće rashode poduzeće bilježi u 2018. godini kada su se povećali za 50.980.000 kuna.

Grafikon 9: Dobit razdoblja (u 000)

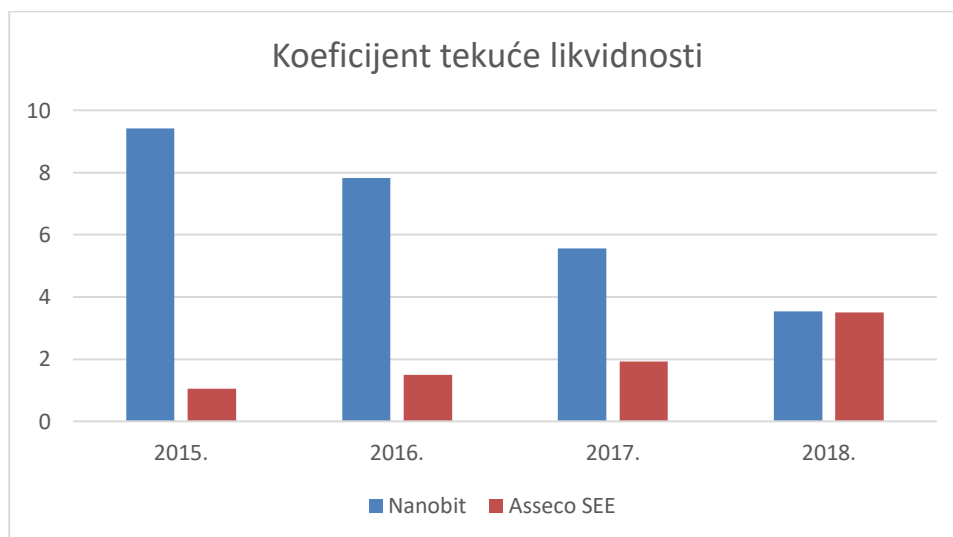
Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 9 prikazuje dobit razdoblja poduzeća kroz navedene četiri godine. Dobit poduzeća Asseco SEE d.o.o., kao što je prikazano u grafikonu, povećava se sve do 2018. godine kada dolazi do velikog smanjenja dobiti u odnosu na prethodnu godinu. Najveća dobit, iznosila je u 2017. godini oko 19.861.000 kuna, dok je najmanja bila u 2015. godini s iznosom oko 5.920.000 kuna. Kod poduzeća Nanobit d.o.o. dolazi prvo do povećanja u 2016. godini, zatim smanjenje dobitka u 2017. godini te veliko povećanje dobitka u 2018. godini. Najveći iznos dobitka poduzeća Nanobit d.o.o. bio je 2016. godini kada je iznosio oko 17.788.000 kuna. Također, može se primijetiti da većinom veće dobitke ima poduzeće Nanobit d.o.o. osim u 2017. godini kada je njegova dobit razdoblja bila oko 1.955.000 kuna.

6.3. Analiza financijskih pokazatelja

Za komparativnu analizu financijskih pokazatelja poduzeća Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o. koriste se koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent zaduženosti, ekonomičnost ukupnog poslovanja i rentabilnost vlastitog kapitala.

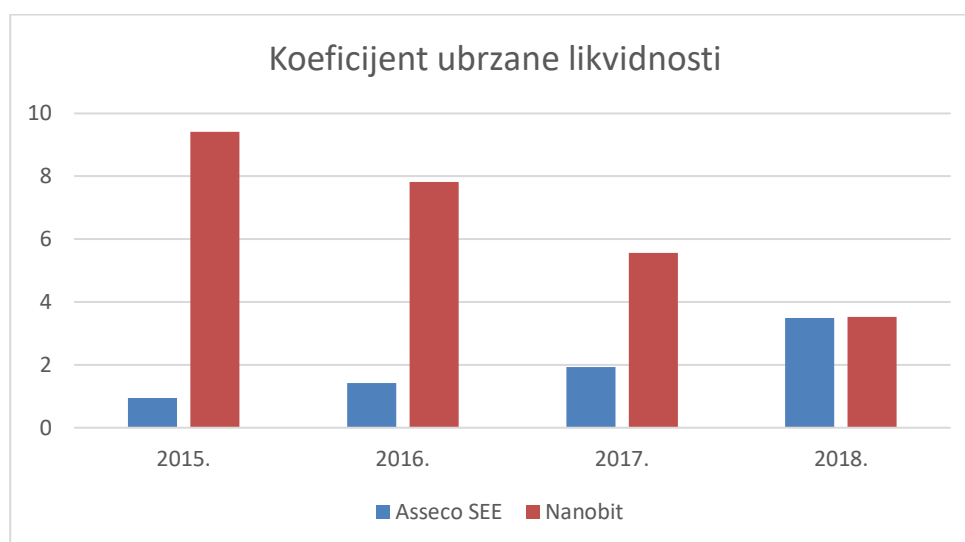
Grafikon 10: Koeficijent tekuće likvidnosti

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

U grafikonu 10 prikazana su kretanja koeficijenta tekuće likvidnosti za navedena poduzeća. Iz grafikona je vidljivo da poduzeća Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o. kroz sve četiri godine posluju likvidno. Kod poduzeća Asseco SEE d.o.o. koeficijent tekuće likvidnosti kontinuirano raste, dok kod poduzeća Nanobit d.o.o. koeficijent tekuće likvidnosti kontinuirano pada. Koeficijent tekuće likvidnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2017. godine varira u iznosu od 1,04 i 1,93, a u 2018. godini iznosi 3,50. Pomoću grafikona se može zaključiti da poduzeće Nanobit d.o.o. ima manji rizik od podmirivanja kratkoročnih obveza od poduzeća Asseco SEE d.o.o.

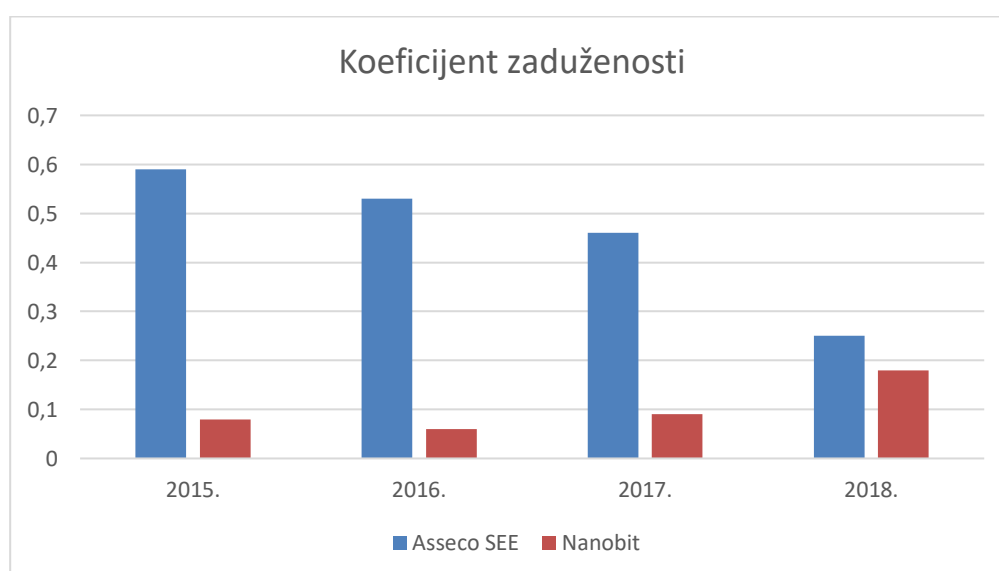
Grafikon 11: Koeficijent ubrzane likvidnosti

Izvor: vlastita izrada prema RGFI Fina

U grafikonu 11 prikazana su kretanja koeficijenta ubrzane likvidnosti za navedena poduzeća. Prvo što se može primijetiti je da su koeficijenti ubrzane likvidnosti poduzeća Nanobit d.o.o. puno veći od navedenog koeficijenta poduzeća Asseco SEE d.o.o.. Zatim, vidljivo je i da koeficijent ubrzane likvidnosti kod poduzeća Asseco SEE d.o.o. svake sljedeće godine raste, dok je kod poduzeća Nanobit d.o.o. koeficijent u padu. Oba poduzeća su sposobna u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novčanih sredstava. Iako poduzeće Asseco SEE d.o.o. ima veća potraživanja i novac u blagajni, imaju i veće kratkoročne obveze te je iz tog razloga koeficijent manji u odnosu na poduzeće Nanobit d.o.o.

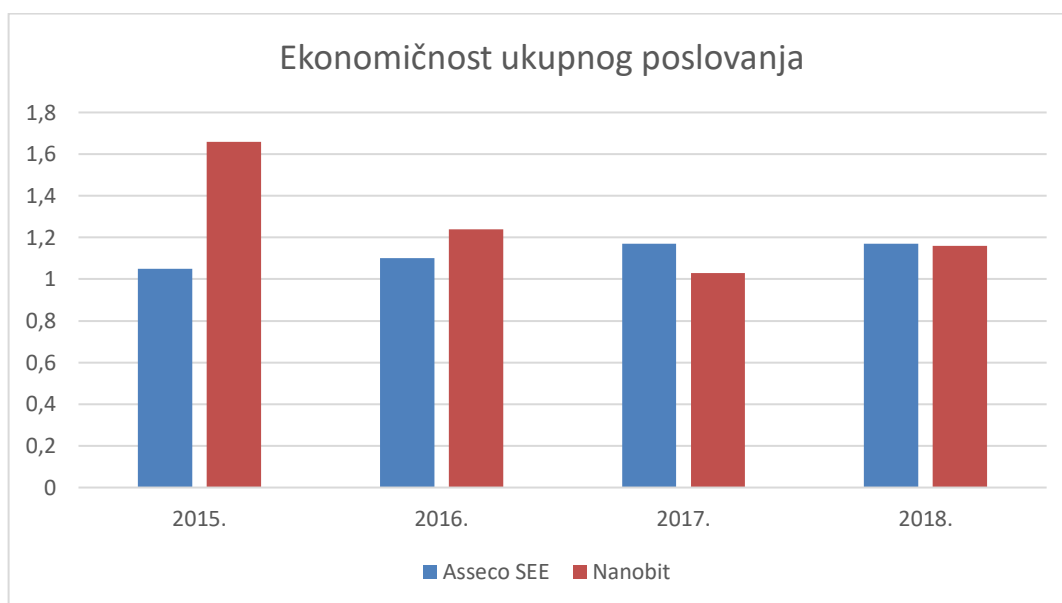
Grafikon 12: Koeficijent zaduženosti

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Koeficijent zaduženosti nam prikazuje omjer duga poduzeća te je prikazan u grafikonu 12. Vidljivo je da se poduzeće Asseco SEE d.o.o. u većim mjerama financira iz tuđih izvora, dok kod poduzeća Nanobit d.o.o. to nije slučaj. Iako se u većim mjerama financira putem tuđih izvora, poduzeće Asseco SEE d.o.o. zadovoljava kriterij da koeficijent zaduženosti treba biti manji od 0,50, ali može najviše biti 0,70, što je u ovom slučaju zadovoljavajuće.

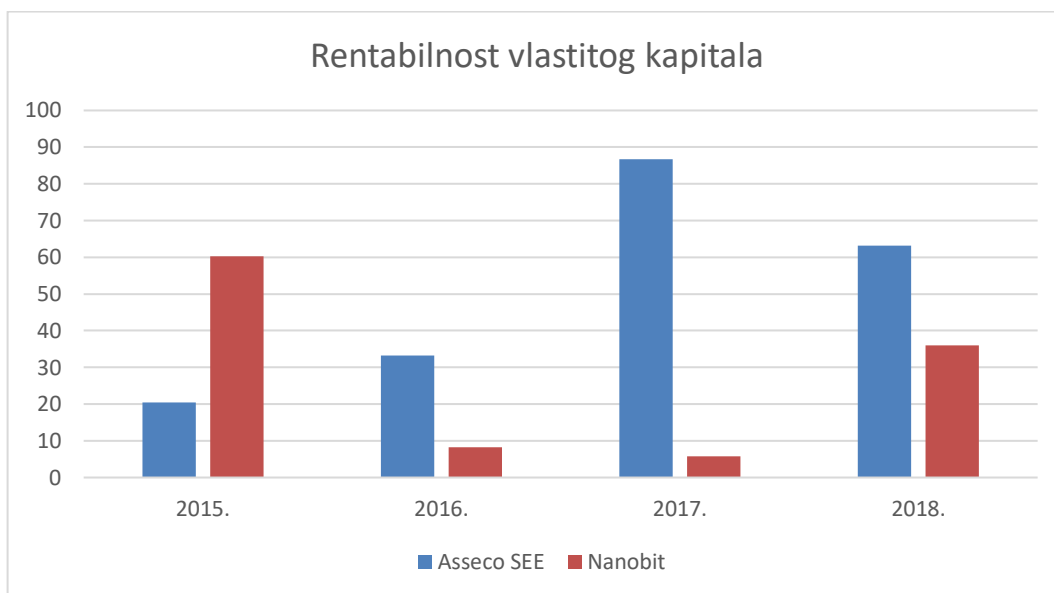
Grafikon 13: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 13 prikazuje kretanje pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja za oba poduzeća. Kao što je prethodno navedeno u ovom radu, vrijednost ekonomičnosti ukupnog poslovanja bi trebao uvijek biti iznad jedan te se može uočiti da je kod oba poduzeća, kroz sve četiri godine, taj kriterij zadovoljavajući. Prema ovom grafikonu može se zaključiti da su oba poduzeća imala dobit razdoblja jer je prethodno spomenuti kriterij zadovoljavajući, a to može provjeriti i u računu dobiti i gubitka. Prevelikih razlika u vrijednostima baš i nema, osim u 2015. godini kada je vrijednost ovog pokazatelja kod Nanobit d.o.o. iznosila 1,66, a kod poduzeća Asseco SEE d.o.o. 1,05 čija je razlika 0,61. U preostalim godinama razlike su puno manje, ali veću ekonomičnost ukupnog poslovanja Nanobit d.o.o. je imao još u 2016. godini dok je zadnje dvije godine poduzeće Asseco SEE d.o.o. imao veći navedeni pokazatelj.

Grafikon 14: Rentabilnost vlastitog kapitala

Izvor: vlastita izrada prema Registru javno dostupnih godišnjih financijskih izvještaja

Kod rentabilnosti vlastitog kapitala pojavljuje se situacija kretanja kao i kod grafikona ukupnih prihoda. Rentabilnost vlastitog kapitala poduzeća Asseco SEE d.o.o. prve tri promatrane godine je u porastu, dok u posljednjoj godini dolazi do smanjenja. Kod poduzeća Nanobit d.o.o., situacija je obrnuta, prvo dolazi do smanjenja kroz prve tri godine, a zatim do povećanja u posljednjoj godini. Kao što je prethodno u radu navedeno, kod poduzeća Asseco SEE d.o.o. dolazi do djelovanja financijske poluge odnosno u ovom slučaju isplati se koristiti tuđim izvorima. Slična situacija je i kod Nanobit d.o.o., osim u 2017. godini kada to nije isplativo jer je rentabilnost vlastitog kapitala manja od rentabilnosti imovine, što se može provjeriti u prethodno izračunatim pokazateljima.

7. Zaključak

Financijska analiza omogućava poduzećima informacije o financijskoj stabilnosti i uspješnosti poslovanja te na osnovu njih poduzeće donosi odluke o budućem poslovanju. U završnom radu prikazana je horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja te financijskih pokazatelja poduzeća Asseco SEE d.o.o. i Nanobit d.o.o. Navedena poduzeća smještena su u informatičkoj industriji te se prvenstveno bave računalnim programiranjem. Korišteni financijski izvještaji su bilanca i račun dobiti i gubitka koje su poduzeća javno objavila na stranicama Registra godišnjih financijskih izvještaja. Na temelju podataka iz navedenih financijskih izvještaja, analizirali su se financijski pokazatelji uspješnosti i sigurnosti. Nakon pojedinačne analize, provedena je komparativna analiza prikazana kroz grafikone.

Prema komparativnoj analizi imovine i izvora imovine veće vrijednosti većinu promatranog razdoblja ima poduzeće Asseco SEE d.o.o. Analiza imovine obuhvaćala je analizu dugotrajne i kratkotrajne imovine. Poduzeće Asseco SEE d.o.o. sve četiri godine ima veću kratkotrajnu imovinu od poduzeća Nanobit d.o.o., a veću dugotrajnu imovinu ima u 2015. i 2016. godini. Preostale dvije godine, 2017. i 2018., poduzeće Nanobit d.o.o. ima veće vrijednosti dugotrajne imovine. Kratkoročne obveze veće ima poduzeće Asseco SEE d.o.o. dok su kapital i rezerve veće kod drugog poduzeća. Na temelju analize uspješnosti poslovanja, iz grafikona se može vidjeti da unatoč većim ukupnim prihodima kroz navedene četiri godine, Asseco SEE d.o.o. ima manju dobit razdoblja u 2015., 2016. i 2018. godini. Najviše što je utjecalo na veću dobit razdoblja u 2017. godini su prihodi od prodaje grupacije Payten.

Analizom financijskih pokazatelja može se zaključiti da oba poduzeća posluju ekonomično, profitabilno te likvidno. Poduzeće Nanobit d.o.o. nije zaduženo, dok je poduzeće Asseco SEE d.o.o. značajno umanjilo svoju zaduženost u posljednje dvije promatrane godine. Najveću likvidnost u navedenom razdoblju je imalo poduzeće Nanobit d.o.o. Što se tiče pokazatelja profitabilnosti može se konstatirati da su oba poduzeća profitabilna u promatranom razdoblju. S aspekta likvidnosti i profitabilnosti poduzeća, može se zaključiti da poduzeće Nanobit d.o.o. po ostvarenim rezultatima nadmašuje poduzeće Asseco SEE d.o.o.

Literatura

- [1] Asseco SEE d.o.o. (2020.) *Profil kompanije*. Preuzeto: 21.02.2020. s <https://see.asseco.com/about/company-profile/>
- [2] Bešvir B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*. Zagreb: RRiF Plus
- [3] Fina (2020.), Objavljeni izvještaji. Preuzeto: 18.02.2020. s <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/izbornik.do>
- [4] Habek M., Jarža-Turković L., Jurić Đ., Parlov Đ., Safret M., Trcović E. (2004.). *Temelj računovodstva i analitička kunajigovodstva*. Zagreb: RRiF Plus
- [5] Hrvatska gospodarska komora (2016.) *Stanje hrvatske IT industrije 2018*. Preuzeto 18.02.2020. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi5orWBqvDnAhW7zMQBHYIhDFoQFjAAegQIAhAB&url=https%3A%2F%2Fwww.hgk.hr%2Fdocuments%2Fhr-it-2018-brosura-v45c35ed1666f32.pdf&usg=AOvVaw38G7v-ggnurD5yVnrRDZYe>
- [6] Hrvatska udruga Oracle korisnika (2020.) *Članovi - Asseco SEE d.o.o. d.o.o.* Preuzeto: 21.02.2020. s <https://www.hroug.hr/HrOUG-udruga/Clanovi/Asseco-SEE-d.o.o>
- [7] Hrvatska udruga poslodavaca (2019.) *HUP-udruga informatičke i komunikacijske aktivnosti predstavila 5 malih mjera poreznog rasterećenja za 16000 novih radnih mjesta do 2025*. Preuzeto: 14.02.2020. s <https://www.hup.hr/hup-udruga-informaticke-i-komunikacijske-aktivnosti-predstavila-5-malih-mjera-poreznog-rasterecenja-za-16000-novih-radnih-mjesta-do-2025.aspx>
- [8] Hrvatska udruga poslodavaca (2020.) *HUP*. Preuzeto: 14.02.2020. s <https://www.hup.hr/hup-udruga-informaticke-i-komunikacijske-djelatnosti.aspx>
- [9] King ICT (2020.) *O nama*. Preuzeto: 18.02.2020. s <https://www.king-ict.hr/o-nama>
- [10] Manas (2020.) *O nama*. Preuzeto: 18.02.2020. s <http://www.manas.hr/#about>
- [11] Ministarstvo uprave (2017.) *Strategija e-Hrvatska 2020*. Preuzeto: 17.03.2020. s https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiZkaWThsXoAhWS_qQKHZbkA7gQFjABegQIAhAB&url=https%3A%2F%2Fuprava.gov.hr%2FUserDocsImages%2Fistaknute%2520teme%2Fe-Hrvatska%2FStrategija_e-Hrvatska_2020.pdf&usg=AOvVaw21gXgAIJqF2uih39u_bpdi
- [12] Ministarstvo uprave (2020.) *Strategija e-Hrvatska*. Preuzeto: 15.02.2020. s <https://uprava.gov.hr/strategija-e-hrvatska-2020/14630>
- [13] Nanobit d.o.o. (2020.) *O nama*. Preuzeto (22.02.2020.) s <https://www.Nanobit.d.o.o..com/about/>

- [14] Wranka M. (2018). *Može li Hrvatska imati ozbiljnu i jaku industriju računalnih igara?*
Preuzeto: 15.02.2020 s <https://www.tportal.hr/tehnoclanak/moze-li-hrvatska-imati-ozbiljnu-i-jaku-industriju-racunalnih-igara-u-to-nitko-ne-sumnja-ali-foto-20180916>
- [15] Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017.) *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Sveučilišna tiskara
- [16] Žager K., Žager L. (1999.) *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia

Popis tablica

Tablica 1: Financijski pokazatelji

Tablica 2: Statistika poduzeća sa predanim izvještajima

Tablica 3: Horizontalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 4: Vertikalna analiza bilance poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 5: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 6: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 7: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 8: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 9: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 10: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 11: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Asseco SEE d.o.o.

Tablica 12: Horizontalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 13: Vertikalna analiza bilance poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 14: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 15: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 16: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 17: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 18: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 19: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Nanobit d.o.o.

Tablica 20: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Nanobit d.o.o.

Popis grafikona

Grafikon 1: Broj IT poduzeća od 2008. godine do 2018. godine

Grafikon 2: Najuspješnija poduzeća prema dobiti u 2018. godini u (u 000)

Grafikon 3: Dugotrajna imovina (u 000)

Grafikon 4: Kratkotrajna imovina (u 000)

Grafikon 5: Kapital i rezerve (u 000)

Grafikon 6: Kratkoročne obveze (u 000)

Grafikon 7: Ukupni prihodi (u 000)

Grafikon 8: Ukupni rashodi (u 000)

Grafikon 9: Dobit razdoblja (u 000)

Grafikon 10: Koeficijent tekuće likvidnosti

Grafikon 11: Koeficijent ubrzane likvidnosti

Grafikon 12: Koeficijent zaduženosti

Grafikon 13: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Grafikon 14: Rentabilnost vlastitog kapitala